

Birlik

24

BÜTÜN
ÜLKELERİN
İŞÇİLERİ
BİRLEŞİN!

30 TEMMUZ 1979
FIYATI 10 TL.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organı

EMPERYALİZME BİR DARBE DAHA
ZAFER
NIKARAGUA
HALKININ

Çanakkale Parti Örgütü Toplantısında Ali Kar'ın Konuşması

«SOSYALİST HAREKETİN BİRLİĞİ-Nİ DE, FAŞİZME KARŞI TÜM DEMOKRASİ GÜÇLERİNİN GÜÇ VE EYLEM BİRLİĞİNİ DE MUTLAKA SAĞLAYACAĞIZ.»

TSIP Çanakkale İl Örgütü tarafından 22 Temmuz günü düzenlenen toplantıda son siyasal gelişmelerle seçim çalışmalarının ön hazırlıkları gözden geçirilmiştir.

Çok sayıda parti ve parti sempatizanlarının katıldığı toplantıda MYK üyesi Ali Kar, uzun bir konuşma yapmıştır:

Konuşmasına Tekstil Sendikası'nın Çukobirlik'te imzaladığı son toplu sözleşme üzerinde çıkan tartışmalara değinerek başlayan Ali Kar, bu sözleşmenin işçi sınıfının ekonomik mücadelesinde onurlu bir başarı olduğunu söylemiş ve işçilere tanınan hakları «aşırı» bulan sosyal demokrat hükümetin sömürücü çevrelerle ağız birliği içine girdiğini belirtmiştir. (Ali Kar'ın Çukobirlik sözleşmesi üzerine söylediklerinin ayrıntılı bir özeti sendika sayfamızda bulacaksınız.)

Sosyal demokrasinin sınıf uzlaşmacısı siyaseti konusunda görüşlerini açıklayan Ali Kar, «Sosyal demokrasinin sınıfsal konumu mevcut kapitalist düzeni savunan bir siyasettir.» diyerek sözlerini şöyle sürdürmüştür:

«Bu politikanın sonucudur ki, işsizliğin, hayat pahalılığının, yokluğun ve yoksulluğun tüm çilesini emekçi halkımız çekiyor. Sosyal demokrasi bu temel politikasından vaz geçemez. Ancak vaz geçmemesi gereken başka bir olgu da söz konusudur. Burjuva demokratinin asgari ölçüsü, faşistlere ve faşizme karşı olmayı gerektirir. Son zamanlarda Milliyetçi Hareketle ekranlarda tartışması ve sık sık faşistlerden özür dilemesi, onun burjuva anlamındaki demokratiğine dahi şüphe getiriyor.

«Biz TSIP olarak yıllardır sosyal demokrasinin emekçi halkımız için umut olamayacağını vurguladık. Bugün kitleler bizzat kendileri sosyal demokrasinin umut olmadığını artık söyleyebiliyorlar. Olaylar ve hayatın kendisi kitlelerin siyasal gelişmesini küçümsemediği ölçüde hızlandırıyor.»

Ali Kar, siyasal gelişmelerin verdiği bu aşamada başta TSIP'liler olmak üzere tüm işçi sınıfı sosyalistlerine çok önemli görevler düştüğünü belirterek, kitlelerin acil talebi birlik konusunda şöyle konuştu: «Birincisi, sosyalist hareketin birliğini mutlaka sağlayacağız. İkincisi, solun birliğini, yani faşizme karşı tüm demokrasi güçlerinin güç ve eylem birliğini gerçekleştireceğiz. TSIP'in bu doğrultuda verdiği ideolojik ve politik çalışmalar küçümsemediği boyutlara ulaşmıştır. Bugün çıkarları sosyalizmden yana olan yüz binlerce emekçi halk, sosyalist hareketin ve sol'un birliğini savunuyor. Daha dün deneyecek kadar yakın bir zamanda sosyalist hareketin bölünmediğini savunanlar ve bize «Sol kenarda oynayanlar» diyerek suçlama getirenler, bu gün birliği savunuyor gibi gözüküyorlarsa birlikçi anlayışları iltihakçı da olsa bunun nedeni en azından hareketin bölünmüş olduğunu kabul etmeleri ve ideolojik anlamda bizim tespitlerimize yaklaşmalarıdır. Bu gelişme bizim doğru ideolojimizin başarısıdır. TSIP sosyalist hareketin ideolojik birliğini ve giderek politik birliğini en kararlı bir biçimde savunan partidir. Dışımızdaki çizgilerin grupçu politikaları nedeniyle birlik

bugün engelleniyor. Ama yarın hiç kimsenin gücü sosyalist hareketin birliğini engellemeye yetmeyecektir. Çünkü bilime ve emekçi halkımızın çıkarına uygun olan bu politika, her şeyden önce emekçi halkımız tarafından benimseniyor. Dolayısıyla sosyalist hareketin birliğini engelleyen iltihakçı politikaların mutlaka terk edileceğine biz kesinlikle inanıyoruz.

TSIP Sosyalist hareketin birliğini gerçekleştirmekte ana etkidir. Onun bilimsel ideolojik hatı eninde sonunda başarıya ulaşacaktır. Bu konuda partimiz kendisine güveniyor. Kararlı ve ısrarlıdır. Geç de olsa birliği sağlayacağız.

Birlikten yana olan herkesin de bu çalışmaya katkıda bulunması şarttır. «Sosyalistler bölünmüştür» diyerek kenarda seyirci kalamaz. İşçi sınıfımızın ve tüm çalışanların çıkarları birliği gerektiriyor. Birliğe hizmet etmenin yolu seyirci kalmak olamaz.

Bugün için sosyalist hareketin birliği gerçekleşmiş değildir. Bu da demokrasi güçlerinin somut iş üzerinde anlaşıp anti faşist mücadelede güç birliği yapmalarını zorlaştırmaktadır. «Madem ki solun birliği sağlanamıyor öyle ise bekleyelim!» diyemeyiz. Bu olumsuzluklar geçicidir. Sosyalistlerin ve solun birliği yakında sağlanacaktır. Bilimsel ilkelere dönmeden doğru birlikçi politikayı savunan TSIP vardır. Tüm demokrasi güçleri TSIP'in birlikçi politikası doğrultusunda tavır almalıdırlar. Böyle tavır alırlarsa birliğe hizmet etmiş olurlar.»

Sakarya İl Örgütünün Düzenlediği Seminer Toplantısı

Sakarya il yönetim kurulunun düzenlediği «Anti-faşist mücadele ve solda birliğin önemi» konusu seminer 50'yi aşkın partili ve parti sempatizanın katılımıyla il binası salonunda yapıldı.

Sakarya İl örgütünde düzenlenen seminere parti merkezi adına konuşmacı olarak Merkez Onur Kurulu üyesi Selçuk Çalhan katıldı. Toplantıyı bir konuşmayla açan Sakarya İl Başkanı Mustafa Çolak, «Türkiye'de en acil görevin gerek anti-faşist, gerekse sosyalist hareketin birliğinin sağlanması olduğunu, bu konuda Türkiye Sosyalist İşçi Partisine herkesten fazla görev düştüğünü ve partimizin başından beri birlikçi tutumunu» sürdürdüğünü söyledi.

Daha sonra, semineri veren Selçuk Çalhan özetle, «Türkiye'de anti-faşist birliğin sağlanmasının siyasal hareketin birliğinin sağlanmasından ayrı düşünülemediği ve ikisi arasında sıkı bağlantılar bulunduğunu, bu nedenle sosyalist hareketin birliği için çaba sarfetmenin anti-faşist birlik için harcanan çabalardan soyutlanamayacağını» belirttikten sonra, «siyasal hareketin birliği sağlanmadı, o halde anti-faşist birlik olmaz anlayışının metafizik bir değerlendirmeye olduğunu, TSIP'in anti-faşist güçleri birleştirme doğrultusunda sürekli çaba gösterdiğini ve bu konuda sekte davranmayıp yapıcı girişimlerde bulunduğunu, örneğin, DİSK'in 'demokratik platform çabalarını desteklerken önerilerini de götürdüğünü» kaydetti.

Selçuk Çalhan, siyasal hareketin birliği konusunda «TSIP'in başından beri istikrarlı bir politika izlediğini ve bugün artık bir çok kişinin ve örgütün şu ya da bu biçimde birlik gereğinden söz etmelerinin TSIP'in birlik konusunda aldığı yolu göstermesi bakımından önemli olduğunu» söyledi.

KÜBA'NIN 26 TEMMUZ ULUSAL BAYRAMI DOLAYISIYLA Ahmet Kaçmaz'ın Fidel Castro'ya Gönderdiği Kutlama Mesajı

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, Küba halk devriminin başlangıcı olan 26 Temmuz Moncada Kışlası baskınının 26. yıldönümü ve Küba Ulusal Bayramı dolayısıyla Fidel Castro'ya bir kutlama mesajı göndermiştir. Kaçmaz'ın mesajı şöyledir:

Yoldaş Fidel Castro Ruz

26 Temmuz 1979

Küba Komünist Partisi Merkez Komitesi Birinci Sekreteri
Devlet Konseyi ve Bakanlar Kurulu Başkanı,
Başkumandan,

Yiğit Küba halkının emperyalizmden bağımsızlaşma ve sosyal kurtuluş uğrunda gerçekleştirdiği şanlı Küba Halk Devrimi'nin ilk adımlarını oluşturan 26 Temmuz Moncada Kışlası baskınının 26. yıldönümünü Partim adına kardeşçe selamlar, Küba halkının sosyalizmin inşası yolunda elde ettiği büyük kazanımları ve proletarya enternasyonalizminin hayata geçirilmesindeki örnek çabaları nedeniyle duyduğumuz yürekten gururu belirtirken, şahsınızı ve Küba'nın fedakâr devrimci halkını işçi sınıfımız, emekçi halkımız ve Partimiz Türkiye Sosyalist İşçi Partisi adına en içten duygularla kutlar, dayanışma dileklerinizi iletirim.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi
Genel Yönetim Kurulu adına
Genel Başkan
Ahmet Kaçmaz

Bafra'da Sosyalistleri Yıldırma Operasyonu Sürüyor

Bafra'da bir süredir faşistlerce tezgahlanmaya çalışılan saldırı ve cinayetleri protesto amacıyla bildiri dağıtılan beş arkadaşımızı polis gözaltına almış, karakola götürerek dayak ve işkence metodları uygulamış, ve olaydan hemen sonra, partili arkadaşların durumunu öğrenmeye giden Genel Yönetim Kurulu üyemiz Kâzım Yeşilyurt'u da gözaltına alarak hakaret ve işkencelerini sürdürmüştür.

TSIP MYK üyesi Bülent Tuna, o-

laydan hemen sonra İçişleri Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünü telefonla arayarak Bafra'da gelişen olaylara dikkati çekmiş, Bafra polislerinin kanunsuz tutumunu protesto etmiştir. Bülent Tuna arkadaşımızın girişimi üzerine GYK üyemiz Kâzım Yeşilyurt dahil üç arkadaşımız serbest bırakılmış, bir arkadaşımız ise gıyabında tutuklama olduğu gerekçesiyle keyfi olarak salınmamıştır.

TSIP Batman İlçe Örgütü Kuruldu

Türkiye Sosyalist İşçi Partisinin tüm ülke çapında sürdürdüğü örgütlenme faaliyeti sonucu mahalli ön çalışmalar yeterli kalıcı düzeye ulaştıkça TSIP'in örgüt ağı yayılmakta ve sıklaşmaktadır. Son olarak Batman'da uzun süredir yürütülen çalışmalar da semeresini vermiş ve Batman ilçe örgütü kurularak çalışmaya başlamıştır. TSIP Batman ilçe örgütünün kurulması, bu bölgede bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesine getireceği ivme bakımından da, özel bir önem taşımaktadır.

Mardin İl Başkanı Aziz Baran Trafik Kazasında Yaralandı

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Mardin eski il başkanı Aziz Baran, Diyarbakır'dan Mardin'e giderken geçirdiği trafik kazasında yaralandı. Bir süre hastanede kalan arkadaşımız, daha sonra evinde istirahatata çekildi. Aynı kazada Mardin'de demokrasi mücadelesinin öncü simalarından CHP senatörü adayı Galip Keleş de hayatını kaybetti.

Bu üzücü kaza nedeniyle TSIP Genel Merkezinden Aziz Baran'a aşağıdaki telgraf çekildi:

Elim kazayı teessürle öğrendik. Galip arkadaşımızın aramızdan ayrılması bizi son derece üzdü. Tüm ailesine ve dostlarına baş sağlığı dileriz. Size de geçmiş olsun der, acil şifalar dileriz.

Aydoğan GEZER
TSIP Teşkilatlanma Sekreteri

Genel Yönetim Kurulu Toplanıyor

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Yönetim Kurulu 4-5 Ağustos günleri İstanbul'da Parti Merkezinde olağan toplantısını yapacak. 14 Ekim senato seçiminden önceki bu son GYK toplantısında, seçim öncesi dönemin siyasal gelişmeleri değerlendirilecek ve seçim dönemi parti çalışmaları son bir defa gözden geçirilerek TSIP'in seçim politikasının esasları vurgulanacaktır.

GYK'nın 4-5 Ağustos toplantısına tüm il başkanları ve il örgütleri olmayan yerlerde kurulu ilçelerin başkanları da katılacaklardır.

SEÇİM HESAPLARI MHP'NİN KAPATILMASI GEREĞİNİ UNUTTURMAMALIDIR

MHP ve yandaş saldırı örgütlerinin kapatılması için gerekli olan «kanıt» ve «belge»ler son bir kaç ay içinde koltuk altlarına sığmayacak kadar çoğaldı. Bu parti ve yandaşları aleyhine açılmış ve devam etmekte olan yargılamalara yenileri eklendi. Faşist hareketin, burjuva demokrasisinin en sınırında bile meşruiyetinin olup olmayacağı geniş biçimde tartışıldı. MHP'nin kapatılması için «yasal gerekçe» arayışta bulamayanlar için, bu parti ile çeşitli cinayet örgütleri arasındaki organik ilişkilerin açığa çıkması «uyarıcı» oldu.

Faşist hareketin, mevcut yasal çerçeve içinde bile siyasal meşruiyetini yitirmesi, demokrasi mücadelesinde önemli bir görevi gündeme getirdi: MHP ve yandaş örgütlerin kapatılması... Gerçi, demokrasi güçleri bu talebi her zaman gündemde sıcak tuttular ve bu yönde zorlayıcı eylemlerden geri durmadılar ama, MHP'nin burjuva demokratik siyasal güçler için de bir tehlike olduğunun anlaşılması için epey zaman geçmesi gerekti. Ve nihayet varılan son noktada MHP'nin kapatılması gerektiğine inananların sayısı bir hayli kabardı.

Ne ki, MHP'nin kapatılmasını sağlayacak mekanizma bir türlü harekete geçirilemiyor. Böyle bir «siyasi vebal»in (!) altında kalmak istemeyen sosyal demokrasi, bu acil demokratik görevin yerine getirilmesinde kendisine düşen görevden kaçmakla kalmıyor, bu sonuca varılmasını güçleştirecek yeni bir takım hesaplar geliştiriyor. Ekim ayında yapılacak Kısmi Senato Seçimleri'ne ilişkin bu hesaplar ise sosyal demokrasiyi yeni ve daha ağır bir vebal altına sokacak biçimde gelişmektedir.

Örneğin: Başbakan Bülent Ecevit temel atma konuşmalarında karşısına dikilen bu demokratik talebi unutturmak veya saptırmak için çaba gösteriyor. Kendisinin «yargıç olmadığını» söyleyerek, bir yandan MHP'nin kapatılmasından yana görünmeye, öte yandan da bu demokrasi görevinden kaçmaya özen gösteriyor. Ancak bununla da yetinmiyor, yeni kavram kargaşalarına sığınarak, hayati bir demokrasi sorununu, partisi için seçim yatırımı olarak kullanmak istiyor. Esas hedef bu denli büyümüş ve yakınlaşmış iken, son adımın atılmasını güçleştirecek her türlü davranıştan kaçılması gerektiği halde sosyal demokrasi kitlelerin çıkarlarıyla kumar oynama huyunu bir türlü terkedemiyor. MHP'nin kapatılmasıyla sorunun *çözülemediği* gerçeğini tahrif ederek sorunun *çözülemediği'ne* varmak istiyor. Ecevit'in, MHP'nin günahlarıyla AP'yi de vurmayı ve seçimlere bu malzemeyle yaklaşmayı uman hesabı, çözümü yakınlaşmış bir sorunu seçim tartışmaları içinde unutturmak hesaplarıyla çıkıyor.

Seçim hesaplarının ve tartışmalarının, MHP'nin kapatılması gibi acil ve ertelenemez bir demokratik görevi unutturmaması gerekmektedir. Kaldı ki, bizzat AP genel başkanı Demirel bile, MHP'nin geri dönülmez bir noktaya geldiğini bileterek tutum almakta, CHP'nin seçim hesaplarını bozabileceğini göstermektedir. «Suç işleyen parti varsa hükümet onun yakasına yapışmalıdır» diyen Demirel de karşı hesaplar geliştirmektedir.

Sosyal demokrasi MHP sorununu böyle bir tartışma zeminine kaydırmakla hem MHP'nin, hem de AP'nin tuzağına düşmektedir. Kitleler, terörün tek sorumlusu olan MHP'nin neden kapatılmadığının değil, niçin kapatılmadığının hesabını yapmakta ve bunu sormaya hazırlanmaktadırlar. Eğer sosyal demokrasinin bu konuda elde etmeyi umduğu bir seçim «avantajı» olacaksa, bu da ancak MHP'nin kapatılmasına katkıda bulunmakla elde edilebilir.

MHP ise, tartışmanın sürdürülmesinden, bunun bir seçim yatırımı olarak CHP ve AP tarafından kullanılmasından

hoşnut görünmektedir. Ve bu arada tehditlerini de savurmak-
tan «MHP'yi kapatmak, onu iç savaşın fitili haline getirmektir»
demekten geri durmuyor. «MHP'nin kapatılmasıyla sorun çö-
zülmez» mantığı sadece sosyal demokrasinin değil, MHP'nin
de mantığıdır ve bunu; «Bir milyona yakın oy almış ve aktif
bir gençlik desteğine sahip bir partinin hukuken dağıtılma-
sıyla bu sosyal potansiyelin ortadan kalkmayacağı...»nı söy-
leyerek dile getirmektedir.

MHP'nin kapatılması demokrasi mücadelesinde bir ka-
zanımdır ve bu, sadece bir «hukuki» tasarruf olmayacaktır;
tersine, toplumsal bir tasarrufun hukuken belgelenmesi ola-
caktır.

MHP, sosyal demokrasinin faşist terör karşısındaki aciz-
liğinden ve çarpık değerlendirmelerinden bugüne kadar çok
yararlanmıştı. Eğer MHP, AP'nin bile sahip çıkamayacağı bir
noktaya sürüklenmiş ise bu, sosyal demokrasinin dışında,
onun olumsuzluklarına ve ona rağmen elde edilmiş bir başa-
rıdır. Demokrasi mücadelesinin baş aktörü olan kitlelere ait
bu kazanımı, son aşamada seçim tartışmaları kaosa kay-
dırmak, burjuva siyasal meşruiyetinin bu geniş zemininde
MHP'ye, gelecekte tepe tepe kullanmak üzere taze kan sun-
maktan başka bir anlaşma gelmez. Faşist hareket ise, yeni
bir «gönül seferberliği» ile sosyal demokrasinin bu ikramını
kabule hazırlanmaktadır.

MHP'nin tabanını, yani seçmen kitlesini «sağduyu»ya ça-
ğırmak, bunun üzerine politik hesaplar geliştirmek, demokra-
si düşmanlığı ile eşdeğerdedir. Çünkü, MHP seçmeni olmak,
«aldatılmış» olmak değildir, tersine, bu oy potansiyeli bas-
kıcı yönelimlerin dile gelişidir. Bu yönelimin hem siyasal he-
deflerini, hem de gerçekleştirdiği siyasal örgütlenmesini or-
tadan kaldırmak, onu demokratik siyasal alternatiflere çe-
virme «umut»unun bir ilk adımı olabilir! Yani, CHP'nin pe-
şine takıldığı «iyiniyetli» hesaplar açısından da bakılsa, MHP'
nin kapatılması görevinden kaçmak, umut bağlanacak bir
hesap değildir.

Sosyal demokrasinin lideri «MHP ve Yandaş Kuruluşları
Kapatılsın!» talebinin karşısına çıkarılan bir kaç bez afiştin
ibaret olmadığını, kitlesel bir özlem olduğunu, bizzat kitlele-
rin karşısına çıkmaya başladığı zaman daha iyi görecektir.
Demokrasinin asgari gereği olarak faşist harekete karşı tu-
tum almak ve saldırganlığın bu siyasal kaynağını kurutmak
görevi, bir kısım seçim kazançlarından daha önemli görül-
melidir. Bunu görememek bir zaafıdır ve bu zaaftan, faşist
hareketin tırmanması sıvazabilir ancak. Sosyal demokrasi
MHP'nin kapatılması yönünde hiç olmazsa «engelleyici» tav-
rını terkederek, katılmadığı bir noktada demokrasi güçlerinin
ve geniş halk kitlelerinin taleplerine ters düşmeyebilir. Belki
bu tutumdan bir nebzecek bir seçim şansı da doğar!

MHP'nin ve yandaş silahlı saldırı örgütlerinin kapatıl-
ması için verilen mücadele, sonuç alınabilecek bir noktaya
gelmiştir. Olgunlaşmış olan bu şartların değerlendirilmesi,
için gerekli olan son adımı ise atacak olan sosyal demokrasi
değildir. Yargı mekanizmasının bu yöndeki eğilimleri, MHP'
nin kapatılması yönündedir. Ancak, bu bile, iktidarın nabız
atışlarına göre işleyen bir mekanizmadır ve hükümette ağır-
lığı oluşturan sosyal demokrasinin MHP'yi koruyan tutum-
lardan kaçınmasıyla, faşist hareketin son darbeyi yemesi de
mümkün hale gelecektir.

CHP unutsa ve unutturmaya çalışsa bile, MHP'nin yap-
tıklarını kitlelerin unutması mümkün değildir.

Seçim hesapları MHP'nin kapatılması gereğini unuttur-
mamalıdır.

YİNE DİSK'TE BÖLÜCÜLÜK ÜZERİNE

Geçen sayımızda DİSK'ten geçici olarak ihraç edilmiş sendikaların yeni bir konfederasyon kurma girişimleri hakkındaki söylentileri ele almış ve sözkonusu yazının çerçevesi içinde grupçu ve faydacı siyasetin işçi sınıfımızın ileri sendikal hareketine getirdiği zararları dile getirerek bu zararın DİSK'i bölme ölçeğine kadar uzatılması ihtimalinin tehlikelerine dikkati çekmiştik.

Aynı sayının bir başka sayfasında ise Maden-İş Sendikası'na karşı DİSK yöneticilerinin Türkiye İşçi Partisi'nin sendikacı yöneticileriyle Met-Sen adında yeni bir sendika girişimi içinde bulunduğunu belirten iddiaların gerek DİSK, gerekse de TİP tarafından tekzip edilmesi gerektiğini belirtmiştik.

Böyle bir tekzip bu satırlar kaleme alındığı ana kadar yapılmış değildi. Kendilerinden tekzip beklenen tarafların böylesine nazik bir konuda işi ağırdan almaları, iddiaların gerçek olması ihtimalini arttırmaktadır.

Dolayısıyla, işçi sınıfımızın ileri sendikal hareketini bölme sonucunu verecek olumsuz gelişmelerden sorumlu olanların ilk bakışta görülenlerden daha fazla olduğunu söylemekte haklı olduğumuzu, bunun aynı zamanda görevimiz de olduğunu belirtmemiz kaçınılmaz oluyor.

İlginci olan, ilerleme gurubunun DİSK yönetimine egemen sosyalistleri konfederasyon bünyesinden pervasızca tasfiye etme siyasetini yakın zamana dek şiddetle eleştiren Türkiye İşçi Partisi'nin, şimdi sözkonusu gurubun tafsiriyle sonuçlanacak, en azından bu gurubun ayrılıkçı eğilimlerinin güçlenmesine zemin hazırlayacak bir yol izlemesidir. Dahası, DİSK'i de işin içine sokmaya cabalayan çeşitli manevralar içinde bulunmasıdır.

İlkeler, adı üzerinde, ilkedirler. İlkelerin bir grup tarafından çiğnenmesi «günah», diğer grup tarafından çiğnenmesi «sevap» olursa, böyle düşünenlerin politikasına verilebilecek sıfat olsa olsa «grupçuluk, faydacılık, tekkecilik» olabilir. İşçi sınıfı sendikal hareketinin birliği ilkesi bilimsel sosyalistlerin gözleri gibi koruyup güçlendirmeleri gereken bir ilkedir. Hele de faşizmin ve egemen güçlerin demokrasiyi ağır bir tehdit altında bulundurduğu günlerde ileri sendikal hareketin bölünmesi sonucuna varacak siyasetleri güdenlere, yukarıda belirttiğimiz sıfatlardan çok daha ağır sıfatları tarih silinmez bir damga gibi basarır.

Maden-İş'in bazı örgütsel ilkeleri çiğnemesi, tek tip tüzük ilkesini kabul etmemesi gibi olguların mutlaka üzerine gidilmelidir. Sorun işçilere anlatılmalıdır. Sorumsuz davranışların karşısında sabırla sorumlu davranmaktan vazgeçilmemelidir. Tüm cabalara karşın örgüt disiplinini ısrarla çiğnemekten caymayanlara disiplinin icapları uygulanmalıdır. Ama bir şey asla yapılmamalıdır: Sendikal birliği hiçe sayanlara karşı gene sendikal birliği hiçe sayan metodlarla karşı çıkmak! Bu yol, ilkesizliğin tırmandırılmasına ve nihayet birliğin tamir edilmez bir biçimde parçalanmasına yol açar. nihayet, çeşitli ilkesiz ittifaklarla konfederasyon içinde mevzi kazanım hesapları içinde olanlar da harekete verdikleri tüm zararlara rağmen gene de amaçlarına ulaşamazlar. Sendikal hareketin, siyasal hareketin yürümesine girmesi süreci manevra ve komplolardan değil, işçi sınıfının ileri unsurlarının güvenliğini kazanmaktan geçer.

İdeolojik ve örgütsel zaafalarının yarattığı sebepler yüzünden kitlelere öncülük edemeyenler bu zaafalarını gidermenin gerçek yollarını aramalıdır. Bunu yapmak yerine manevracılıktaki ustalıklarını geliştirmek yolunu seçerlerse hem kendilerini aldatırlar, hem de sınıf hareketine büyük zarar verirler.

DİSK yönetimi grupçuluğa âlet olmamaya özen göstermelidir. Geçmişte DİSK'i grupçuluğun bir âleti haline getiren siyasetin örgüte nelere mal olduğunu gözden ırak tutmamalıdır. Sendikal demokrasi ile sendikal disiplini sendikal birlik içinde meczeden soğukkanlı bir yol izlemek ve her durumda sorunu işçilerin bilincinin şaşmaz terazisine vurmak, DİSK yönetiminin en önemli görevidir.

«Tabanın söz ve karar sahibi» olması ilkesi gerçekten tabana, yani işçi sınıfımızın en ileri kesimine güvenmekle hayata geçecektir.

Zaman Yitirmek Faşizme Prim Vermektir

«CHP Kapatılmalıdır», «İşkenceci, eylemci ve marksist POL-DER ve TÖB-DER Dağıtılmalıdır», «Devlet Marksist İsgalden Kurtarılmalıdır», «Komünist Terör Odakları Ezilmelidir», «Az Kaldı!... Her musibetten Kurtulacağız», «Tertip ve Tuzaklar Karşısında Yılmak Yok!», «MHP, MİSK ve ÜGD'ye tuzak kuranlar Türk milletinin tokadını yiyeceklerdir!»

Bunlar, MHP'nin yayın organı Hergün'ün birinci sayfasında en iri puntolarla, son bir - birbuçuk hafta içerisinde yer alan başlıklardan sadece bir kaçı. Sadece bu başlıklar bile, faşist Milliyetçi Hareket'in telâşını göstermeye yeterli. Faşist hareketin siyasi merkez ve yan kuruluşları, bir yandan saldırılarını sürdürürken, bir yandan da iyice köşeye sıkışmanın telâşı içinde kendilerini aklayabilmek ve kadrolarına moral takviyesi yapabilmek için gayret sarfetmektedir.

Geçtiğimiz hafta faşist Milliyetçi Hareketin suç dosyaları kabarmaya devam etti. MHP İstanbul İl Gençlik Kolları Başkanı Politika Gazetesi yazı işleri müdürünü öldürmek suçundan tutuklanırken, Malatya PTT Müdürünü öldürmekten sanık faşist ülkücü - komando, «Malatya'yı karıştırmak için yüksek kademedeki birini öldürmeyi» kararlaştırdıklarını belirterek suçunu itiraf ediyordu. Öte yandan, MİSK yöneticileri hakkında da silahlı çete kurmak suçundan dava açılıyordu.

Yine geçtiğimiz hafta içinde cereyan eden ilginç bir olay da, MHP Genel Başkanı Türkeş'in sessiz sedasız çıktığı yurtdışı gezisiydi. MHP Genel Merkezi, Türkeş'in gezisiyle ilgili herhangi bir açıklama yapmayı reddediyor, Hergün gazetesi ise, bu gezi den hemen hiç söz etmiyordu. Bu yazımız kaleme alınırken, Türkeş'in nerede olduğu dahi kesin olarak belli değildi. Bir ara Hollanda'da olduğu söylenen Türkeş'in, sonradan neye geçtiği bilinmiyordu.

Türkeş'in garip dış gezisi hakkında doğal olarak çeşitli yorum ve söylentiler çıkmaya başladı. Bunlardan birisi, İçişleri Bakanı'nın daha önceden üstü kapalı bir şekilde açıkladığı silah kaçakçılığı olayıyla ilgiliydi. Hatırlanacağı gibi, bundan bir süre önce bu konuda bir açıklama yapan İçişleri Bakanı, «silah kaçakçılığına bazı iş adamlarının ve politikacıların karıştığını» söylemiş, ancak bir isim vermekten kaçınmıştı.

Bu ve benzeri yorum ve söylentilerin gerçeklik payı herhalde yakın zamanda ortaya çıkacak. Ama, kesin olan bir şey varsa, Türkeş'in böylesi bir dönemde ve bu biçimde çıktığı yurtdışı gezisinin garipliğidir ve daha da garibi, tüm burjuva basınının âdeti sözbirliği etmişçesine, bu olayın üzerine gitmekten imtina etmesidir!

Bütün bunlar olup biterken, sosyal demokrasi bilinen demagojik yalpalamalarını yinelemekten başka bir şey yapmıyor, hatta gerek Ecevit'in çeşitli konuşmalarında ve gerekse Birgit'in Yankı dergisine verdiği demeçte olduğu gibi, faşist Milliyetçi Hareketi aklar mahiyette sözler sarf etmeye devam ediyordu. Ecevit, seçim öncesi yatırım amacıyla çıktığı yurt içi gezisinde, en çok karşılaştığı «MHP ÜKD Kapatılsın» sloganına cevaben «ben hâkim değilim» diyordu. Bu söz, sosyal demokrasinin faşist saldırganlık karşısındaki tutarsız ve ciddiyetten uzak tavrının yeni bir göstergesidir. Sosyal demokrasi, başından itibaren, faşist tehlikeyi gözardı etmiş, bunun yerine tek tek faşist saldırganlarla uğraşmayı iş edinmiştir. Böyle olunca da, meseleyi salt polisiye ya da adli bir olay olarak ele almak gafletine düşmüştür. Oysa mesele tümüyle siyasiydir. Bu nedenle, çözümünü de siyasi olmak zorundadır. Gelgelelim, sosyal demokrasi sorumluluğu polisin ya da adliyenin üzerine yıkıp, kendisini aradan sıyırma çabasını sürdürmektedir. Bunun için de sürüyle bahaneye sarılmaktadır: «Başsavcı harekete geçmiyor da ondan!», «Efendim adli tatil başladı», «Başsavcı adli tatilden sonra emekliye ayrılacak, ondan sonrası Allah kerim», «polis yeterli hale getirmeye çalışıyor», «özel timler kuruyoruz» vs. vs... İşte sosyal demokrasinin faşizme karşı mücadele anlayışı budur ve bu böyle olduğu sürece de faşizmin hakkından gelmenin mümkünü yoktur. Aksine, böylece yitirilen her an, faşizme prim vermektir.

Kolluk kuvvetlerinin ve adli makamların — Anayasa Mahkemesi de dahil olmak üzere — harekete geçebilmesi, her şeyden önce siyasi ortamla ilgilidir. Bu da, kitlelerin anti-faşist talepler etrafında harekete geçirilmesiyle sağlanabilir. Yoksa, MHP partilerden bir parti olarak gösterildiği, daha da kötüsü aklanmaya çalışıldığı sürece, sözkonusu mekanizmaların kendiliğinden harekete geçmesini beklemek ve böyle sonuç alınacağını ileri sürmek abesle iştigal etmektir. Tekrar tekrar altını çizmek gerekir ki, mesele esas olarak siyasiydir. Dolayısıyla, bunun gerekleri yerine getirilmelidir. Geçmiş deneylerden de bilinmektedir ki, böylesi siyasi konularda, «saf hukukun» kendiliğinden devreye girmesi mümkün değildir.

O halde, sorun her şeyden önce faşizmin gerçek yüzünün en açık bir şekilde teşhir edilmesi, faşist hareketin kesin siyasi tecritinin sağlanması, özetle faşizmin öncelikle siyasi anlamda mahkum edilmesidir. Bu da yetmez, faşizm işbirlikçilerinin ya-

kasına yapışmak, onlardan da hesap sormak gerekir. Dahası, sorun tek bu şına MHP ve yan kuruluşlarının kapatılmasının, AP başta olmak üzere işbirlikçilerinin hesap vermesinin de ötesinde, bir bütün olarak, emekçi halkın demokratik hak ve özgürlüklerinin genişletilmesi, bunların kalıcı kazanımlar haline dönüştürülmesi, demokrasinin kökleştirilmesi sorunu-
dur.

Ancak bu perspektif içinde, tüm anti-faşist güçlerin iş ve eylem birliğinin sağlanması yolunda somut adımlar atıldığı takdirde, faşizme karşı ciddi bir mücadeleden söz etmek ve onun hakkından gelmek mümkün-
dür.

«Sol» Görünümlü Çocukluklar Anti-Faşist Mücadeleye Zarar Verir

MHP köşeye sıkışırken, MHP'yi aklama ve dikkatleri dağıtma çabaları da sürüyor. Burjuvazinin ve onun sözcülerinin, bu iş için kullandıkları sürükle yöntem var. Skaylab'den tutun da, İçişleri Bakanı'nın Filistinli gerillayla öpüşmesine dek pek çok vesileyle, dikkatler başka yöne çekilmek isteniyor. Kabul etmek gerekir ki bunda bir ölçüde başarılı da oluyor gerici - faşist güçler. Hele bir de «sol» görünümlü bireysel teröristlerin «eylemleri» eklenince, egemen güçlerin işleri bir hayli kolaylaşıyor.

Son günlerde kimi «sol» grupların — kelimenin tam anlamıyla — çocukça eylemlerini arttırdıkları gözleniyor. Ve burjuva basını, mal bulmuş mağribi gibi bu olayların üzerine atılıyor. Gazetelerin 1. sayfalarında koca koca manşetlerle, pıreyi deve yapan yorumlarla, «anarşist-komünist-Marksist-Leninist» solcuların «kor-kunç» eylemlerinden söz ediliyor. Bilindiği gibi, bu burjuvazinin «klasik» oyunudur. Ve tam bu sırada, MHP tam anlamıyla teşhir ve tecrit olma-
tayken yaratılan son olaylar burjuvazi için oyununu sürdürme bakımından bulunmaz fırsat olmuştur.

Burjuvazi, bu tür çocukça «eylemler»den kendi sınıf tahakkümüne her hangi bir zarar gelmeyeceğini pekâlâ bilmektedir. Bunu bildiği gibi, bu çocukluklardan yararlanmasını da bilmekte ve bunları tepe tepe kullanmaktadır. Bu tür «eylemler»lerin gerçek solculukla uzak yakın bir ilgisi olmadığı halde, burjuvazi ve onun sözcüleri, bunları — bırakın solculuğu — «Marksist - Leninist - Komünist» işi olarak göstermeye özel bir itina sarfetmektedir. Böylelikle burjuvazi, hem anti-komünizm, anti-sovyetizm edebiyatını yeni yeni örneklerle zenginleştirmekte, hem sosyalistlerle birlikte tüm demokrasi güçleri üzerindeki baskı ve terörün yoğunlaştırılmasının meşruiyet zeminini hazırlamakta, hem de siyasi bulanıklığı artırarak iktidarının «tartışılmaz» ve zinhar «dokunulmazlığını» pekiştirmektedir! İşte bunun için de «sol» maskeli çocukça «eylemleri» allayıp pullayıp gazetelerinin baş köşesine oturtmakta, bunların âdeta reklamını yapmaktadır.

Burjuva basınının, sansasyonel

dahi olsa, bazı «hassas» konulardaki haberlere nasıl ambargo koyduğunu herkes bilir. Bu konularda gerçekten de burjuva basını azami hassasiyeti gösterir ve daima da göstermiştir. Silahlı «propaganda» yaptıklarını sa-
nan kimi aklı evveller de, bunu göre göre, — kendi deyişleriyle — «oligarşinin» basınından medet ummakta, böylelikle kendi reklamlarını yaptırmak için birbirleriyle yarışmaktadırlar. Bunu yaparken, hiç biri farketmiyor ki — tabii bilinçli güdülenler hariç — gerici faşist güçlerin karanlık emellerine âlet olmaktadırlar, herşeyden önemlisi de emekçi halkın sert tepkisini çekmektedirler.

Bu tür «eylemlerin» anti - faşist mücadeleye nasıl zararlar verdiği apaçık ortadadır. Burjuvazinin kasıtlı olarak yarattığı «sağ-sol çatışması» imajı böylece güçlenmektedir. Demokrasiye kasteden faşist tehdit perdelenmektedir. Zaten kendisi de anti-faşist mücadeledeki pasifizmin bir çeşidi olan böyleli «eylemler» sayesinde, anti-demokratizmin tırmanması meşrulaştırılırken, yalınlık ve pasifizmin tohumları yeşermektedir.

Bu durumsa, anti-faşist mücadelelenin olması gerektiği gibi kitleselleşmesini engellemektedir. Bazı toplum kesimlerinde «otoriter» rejim eylemlerinin kabarması ve yaygınlaşması sağlanmaktadır. Sınıflar mücadelesi ve bunun siyasi muhtevası gözlerden kaçırılarak, toplumsal bulanıklığın kesileşmesi için bu tür «eylemler» tepe tepe kullanılmaktadır. Ve unutmamak gerekir ki, faşizm anti-demokratizm zemininde yeşerdiği gibi, bulanık suda balık avlamakta da mahirdir!

Bu nedenle, işçi sınıfı sosyalistlerinin şırası, «yalınlığa, maceracılığa yer yok, yaşasın demokrasi mücadelemiz!»dir.

«Gülyüzlü» Sıkıyönetim!

Başbakan Ecevit, Ercişte temel atma töreninde konuşurken, «Sıkıyönetime Hayır» sloganının atılması üzerine «Sıkıyönetim içteki ve dıştaki türlü kışkırtmalara karşı, ortalığı karıştırmak isteyenlere karşı ilân edildi. Bu gülyüzlü bir sıkıyönetimdir» diyerek bu sloganın atılmasına karşı çıkmış.

Böylece, sosyal demokrasinin faşist saldırganlık karşısındaki teslimiyetinin ve anti - faşist mücadeledeki tutarsızlığının ifadesi olan sıkıyönetim, daha önce yine Ecevit tarafından ileri sürülen «demokratik» sıfatından başka bir de «gülyüzlü» sıfatı kazandı. Sosyal demokrasi, sıkıyönetim kurumunun başlıbaşına anti - demokratik bir kurum olduğunu ve faşizme karşı çare olmadığını geçmişteki deneyleriyle de bilen emekçi kitlelerin — ki CHP tabanı da buna dahildir — tepkilerini frenleyebilmek için, böyleli zorlama sıfatlarla kendini mazur gösterme çabası içerisinde. Oysa sıkıyönetimin, doğası gereği «demokratik» ya da «gülyüzlü» olamayacağını sosyal demokrasi de pekâlâ bilir. Çünkü sıkıyönetim, adı üstünde, pek çok demokratik hakkın askıya alındığı, yönetimin «sıkılaştığı» bir kurumdur. Bu kurumun Anayasa'da yer alı-

yor olması da onu «demokratik» kılmaz. Nitekim sosyal demokrasi de uzun yıllar sıkıyönetim ilân isteklerine karşı çıkmış, hatta programında dahi sıkıyönetim kanununun anti-demokratik niteliğinden söz etmiştir. Ancak, faşist saldırganlık karşısındaki aczini sürekli derinleştiren sosyal demokrasi, tükürdüğünü yalayarak, en başta faşist Milliyetçi Hareketin ısrarla talep ettiği sıkıyönetimi ilân etmişti. Bu da, sosyal demokrasinin bir buçuk yılı aşkın icraatında, gerici - faşist güçler karşısındaki teslimiyetinin açık ifadesi olmuştur.

Sıkıyönetimin bugüne kadarki uygulamaları açık seçik gözler önünde dururken, sosyal demokrasi onun «demokratik» ve «gülyüzlü» olduğundan söz edebilmektedir. Sormak gerekir, bunca kitap, dergi, gazete ve benzeri yayının yasaklanması, toplatılması ve kapatılması midir «demokratiklik»? Değilse siyasi partilerin en doğal siyasi faaliyetlerinin kısıtlanması midir? Yoksa demokratik kitle örgütlerinin kapatılması, yöneticileri ve üyeleri hakkında davalar açılıp, cezalar kesilmesi midir «gülyüzlülük»? Kim bilir, belki de 1979 1 Mayıs'ında görülmüştür bu «demokratiklik» ve «gülyüzlülük»!

Bu soruları daha çoğaltmak mümkün. Ama buna gerek yok, çünkü herkesin gözü önünde. Sosyal demokrasi, sıkıyönetim ilân ettiği sıralarda kendini aklamak için «mecburiyet» edebiyatına sarılmıştı. Şimdi de kendini mazur gösterebilmek için akıl ve mantıkla bağdaşmaz mümkün olmayan sıfatlar icat ediyor. Ama her iki halde de mızrağın çuvala sığmadığını kendisi de çok geçmeden görecektir.

Seçimler Öncesinde Tekelcilerin Alarmı

Kısmi Senato ve Milletvekili ara seçimleri yaklaştıkça, tekelcilerin fiyatları da yükseliyor. Geçtiğimiz günlerde TÜSİAD tarafından hazırlanan ve burjuva basınında alabildiğine çarpıcı şekilde yansıtılmaya çalışılan «1979 Yılı Ortasında Ekonomik Durum» adlı rapor, bunun son örneği.

Tercüman, haberi bu başlıklarla veriyordu: «İş adamları alarm verdi». «Ekonomi kritik noktada». «TÜSİAD'ın ekonomik durumu inceleyen raporunda iç fiyatlarda istikrar sağlanmadan ihracatta gelişme olmayacağı ifade edildi». «Fiyatlar sınırlanmazsa devalüasyonun başarısız kalacağı belirtildi.»

Seçimler öncesinde tekelcilerin böyleli «alarm»lar vermesi doğal. Çünkü, tekelciler, seçimler öncesinde iktidar partilerince oy kaygısı güdülerek emekçileri bir parça ferahlatabilecek türden harcamaların — gösteriş için çarçur edilenlerle birlikte — bir hayli arttığını bildiklerinden, bu tür uygulamalar karşısında her zaman «telâşa» kapılırlar. Tabii telâşa kapılmakla kalmayıp somut «iş»ler de yaparlar.

1977 Haziran'ında yapılan «erken seçim», bu konuda henüz tazelikliğini koruyan ilginç bir örnektir. «Erken seçim» sözünü bilhassa tırnak içinde yazıyoruz, çünkü bu seçimler hiç de «erken» yapılmamıştı. Hatırlanacağı gibi, normalden sadece 5 ay önce yapılmıştı bu seçimler. Haziran'da yapılmıştı, çünkü — egemen sınıfların siyasi açmazları bir yana — Ekim ayına kadar sürüyle taban fiyat açıklanacaktı ve üstüne üstlük MC hükümetinin 4 parçalı aklalmaz savurganlığı da tekelcileri iyice telâşlıyordu.

Bugün sorun çok daha karmaşıktır. Çünkü bir yandan IMF'nin yaptığı yeşil ışığı takiben gelecek «dış yardım»ın paylaşım kavgası sürmektedir, bir yandan da seçimler yaklaşmakta, üstelik seçimlere kadar hükümetin düşürülmesi olasılığı da pek bulunmamaktadır. Bu koşullarda iş adamlarının «alarm» vermesinden doğal ne olabilir ki?

Gazetelere yansıdığı kadarıyla, TÜSİAD raporu, tekelcilerin özellikle «fiyatların sınırlandırılması, para arzının kısıtlanması, devletin cari harcamalarının düşürülmesi» talepleri üzerinde durmaktadır. Bu sözlerin günlük dile çevirisi öteden beri biliniyor: «Ücretler kısıtlansın, taban fiyatlar yoksul köylüyü daha da yoksul hale sokacak şekilde tespit edilsin, dışardan gelecek paralar tekelcilerin kârlarına kârlar katacak alanlara aktarılsın!»

Tekelcilerin, bu talepleri uğruna önümüzdeki günlerde ne gibi somut girişimleri olacağını zaman göstere-

Tekelciler «aşırı» tüketim harcamalarından yakınırken, emekçiler et ve yağ gibi temel ihtiyaç maddelerini bulabilmek için kuyruklarda ömür tüketiyor!

Çin saldırganlığından arta kalanlar.

Latin Amerika'da «Devrim'de Devrim Mi»!

Selçuk Çalhan

Nikaragua'da diktatör Somoza rejimine son verilmesiyle gözler bir kez daha Latin Amerika'ya çevrildi. Küba, Şili ve Nikaragua'da gerçekleşen devrimci atılımlar, birbirine benzer ülkeler topluluğu olan Latin Amerika'yı, sınıf mücadelesinin ilginç özellikler taşıması açısından devamlı olarak değişik ve çok çeşitli yorumların yapıldığı bir alan haline getirdi.

Latin Amerika'da mücadelenin yer yer silahla çözümlenmeye yönelik olması ve Küba'dan sonra Nikaragua'da da silahlı hareketin başarıya ulaşması, özellikle «sol» revizyonistleri «derinden» etkilemekte, yüzeysel bir bakış açısıyla kendi yöntemlerinin «haklı» olduğunu tescil etme çabalarına sevk etmektedir. «Sol» revizyonistler, Küba'nın sosyalist sistem içinde yer almasıyla Castro'ya küsmüşler ve Küba deneyimine methiyeler düzmekten vazgeçmişlerdir. Şimdi ise Nikaragua'da silahlı mücadele başarıya ulaşmış ve «sol»ların kendilerine «pay» çıkarmaları için yeni bir fırsat doğmuştur.

Kuşkusuz gerçekleşen bir devrimi, hangi araçla yapıldığını tek başına abartarak açıklamak olanaksızdır. Latin Amerika'da silahlı hareketlerin çok yaygın olduğu doğrudur. Bunun da bir takım nesnel dayanakları vardır. Latin Amerika'da görülen silahlı hareketler ülkelerinin tarihsel geleneklerinden, kendine özgü kapitalistleşmenin getirdiği sınıfsal bozulmaların ve sosyo-ekonomik yapıdaki bunalımların bir sonucudur. Bu nedenle Latin Amerika'da görülen radikal hareketleri emperyalist ülkelerde görülen «sol» revizyonizmle eşdeğerde tutmak hatalıdır. Küba'da da görüldüğü gibi devrimci demokrat güçlerin devrimde oynadıkları rol ve küçük burjuva devrimciliğinden işçi sınıfı ve Marksizm saflarına yönelişleri karmaşık ve çelişkili bir yol izlemektedir. Latin Amerika ülkelerinde görülen radikal hareketler geleneksel bir yapıya sahiptir. Küba'da Marti'lerle 1880'lerin sonunda başlayan hareket günün koşullarına uyarak Castro'nun başını çektiği gerilla hareketine kadar varmıştır. Aynı şekilde Nikaragua'da görülen Sandinista hareketinin de uzun bir geçmişi vardır. Yine Latin Amerika ülkelerinin bazılarında görülen devrimci demokrat hareketler anti-emperyalist ve ulusçu bir nitelik taşımakta ve çoğunlukla anti-komünist yanları gözükmemektedir. Bu nedenle toplumun diğer katmanlarıyla, sosyalist ve komünistlerle cephe hareketlerine girmektedirler. Bunun tersi hareketler ise — Tupomoros ve Bravo hareketlerinde görüldüğü gibi — iflas etmiştir: Çünkü bu **fokocu** hareketlerin temelinde katıksız bir «sol» revizyonizm teori pratiği ve Komünist Partilerine «tepki» yatmaktadır.

Gerek Küba, gerekse Nikaragua tecrübelerinde görüldüğü gibi Batista ve Somoza'ya karşı kazanılan zafer salt silahlı grupların eylemleriyle gerçekleşmemiştir. Küba'da Sosyalist Halk Partisi, Nikaragua'da ise Nikaragua Sosyalist Partisinin işçi sınıfı tabanlı kitlesel eylemleri ve cephe hareketlerine önderlik etmeleri, silahlı eylem hareketinin itici gücünü sağlamıştır. Castro'nun daha sonra belirttiği gibi Küba'da «zaferde, Sosyalist Halk Partisi'nin kesin rolü» olmuştur. Nikaragua demokratik halk hareketinde de Nikaragua Sosyalist Partisi ve içinde bir çok proleter grubun yer aldığı Yurtsever Cephenin zaferin kazanılmasında oynadığı rolün öneminin daha da açığa çıkacağı günler gelecektir.

Sol revizyonizmin teorisyenlerinden Debray vaktiyle «devrimde devrimi»ne örnek olarak Küba'yı göstermiş, **foko**'culuğun devrimin tek yolu olduğunu iddia etmişti. Ancak daha sonra kendisi de yanlış olduğunu anlamıştı. Nikaragua deyimini de «devrimde devrim» olarak göstermek anti-marksizm teorisyenlerinin ve eylemcilerinin işine yarar mı, yaramaz mı, kendi bilecekleri bir iştir!

Çin Saldırgan Amaçlarını Sergiliyor !

**VIETNAM - ÇİN GÖRÜŞMELERİNİN
İKİNCİ TURUNDA DA SONUÇ ALINAMADI**

Haziran sonunda başlayan Vietnam - Çin görüşmelerinin ikinci turunda Çin yönetimi saldırgan amaçlarını sergilemeye devam ediyor. Nisan ayında yapılan ilk görüşmelerde olduğu gibi, Vietnam'ın, sınır bölgelerinde silahlı hareketin bırakılması, karşılıklı olarak kara, hava ve deniz bombardımanlarını ve sınır bölgelerini sıcak savaş alanı haline getiren her türlü tehdit edici girişimlere son verilmesi yolundaki önerileri Çin delegasyonu tarafından reddedilerek kabul edilmeyecek koşullar öne sürülüyor.

Görüşmelerden sonra basın toplantısı yapan Vietnam Dışişleri Bakanlığı temsilcisi Din Nyu Liem, Vietnam'ın Çin'in öne sürdüğü «hegemonyacı» son verilmesi tartışmalarındaki tavrını açıkladı. Hegemonyacılık hevesinde olanın Çin olduğunu kanıtlamak üzere Çin'de basılmış bir haritayı gösterdi. Bu haritaya gö-

re, Güney-Doğu Asya'da Vietnam'ın tümü, Laos, Burma, Tayland, Malezya, Butan ve Nepal'in bir kısmı «eski Çin bölgeleri» olarak gösteriliyor.

Vietnam, hegemonya konusunu tartışmaya hazır olduğunu, bunun için, ne şekilde olursa olsun yabancı bölgelerin işgalinden vazgeçilmesini, saldırganlık, zorbalık, şiddet ve «cezalandırma» yöntemlerinin terkedilmesini, ideoloji, felsefe ve görüşler üzerinde zorbalık yapılmamasını, birbirinin iç işlerine müdahale edilmemesini, emperyalist ülkeler ve gerici güçlerle barış, ulusal bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizme karşı ittifaklar oluşturmaktan kaçınılmasını talep ediyor.

Vietnam delegasyonu, Vietnam'a karşı Çin'in silahlı provokasyon eylemlerinin arttığını ve iki ülkenin ortak sınırları boyunca Çin askeri yığınaklarının fazlaştırıldığını da belirtti.

Göçmenler Sorunu

Cenevre Konferansı

Vietnam'ı Suçlama Çabalarını Boşa Çıkardı

B. Milletler'in çağrısı üzerine 20-21 Temmuz'da Cenevre'de toplanan ve 65 ülke temsilcilerinin katıldığı Göçmen Konferansı sonuçlandı. B. M. Genel Sekreteri K. Waldheim, konferansın başarısında esas katkıyı Vietnam'ın yaptığını açıkladı. Elde edilen sonuçların, Vietnam'ın olumlu tutumuyla sağlandığını söyleyen Genel Sekreter, Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümetinin, kendisine, ülkelere yasa dışı çıkışları engellemek için mümkün olan her şeyi yapacakları konusunda güvence verdiğini, Göçmen Yüksek Komiserliği ile işbirliği içinde göçmen çıkışlarını örgütleme programını uygulayacaklarını bildirdiğini açıkladı.

Konferansın ikinci gününde ABD ve Sovyetler Birliği temsilcilerinin yaptıkları konuşmalar, emperyalist sistemin insanlık dışılığıyla, sosyalist sistemin insanlık dışı tavrını apaçık yansıtan olaylar oldu.

Önce söz alan Amerikan Başkan Yardımcısı Mondale, konuşmasına gerek bir provokasyonla başladı. Vietnam'lı göçmenlerin durumunu Nazi Almanyası'ndaki Yahudilere benzetme küstahlığını gösteren Mondale, toplantıya katılanların tepkileriyle karşılaştı.

Açıkça görüldüğü ki, Amerikan emperyalizmi Vietnam halkını, kendisine karşı kazandığı zaferden ötürü asla affetmiyordu. Yerle bir edilen kent ve köylere, milyonlarca kurbana, napalm bombalarına rağmen Mondale, «Savaş dört yıl önce bitti. Bugünkü durumla o günler arasında hiçbir bağıntı görmüyoruz,» diyebiliyordu!

Vietnam'dan göçenlerin «zorla yurtlarından atıldıkları» yalanını uydurarak konuşmasını bitiren Mondale, «denize terkedilen» göçmenleri kurtarmak için VII. Filoyu gönderebileceklerini de hatırlatarak, Pasifikte ve Çin denizinde Amerikan emperyalizminin şiddet kullanma niyetini de açığa vurdu.

SSCB adına konuşan Dışişleri Bakan Yardımcısı Nikola Firyubin, konferansa katılan çoğunluğun, yapı-

cı bir çözüm kaygısı içinde olmasından ötürü duydukları memnuniyeti belirtti. Savaşların Vietnam'a yüklediği ağır yükü ve kahraman Vietnam halkının zafer için ödediği kurkunc bedeli iyi bildiklerini söyleyen Firyubin, bu savaşları çıkaranları hiç kimsenin unutmadığını ve unutmayacağını belirtti.

Vietnam'ın yeniden inşası için Sovyetler Birliği bu ülkeye, iki yılda 167 milyon ruble değerinde besin ve çeşitli tüketim maddeleriyle ilaç yollamış bulunuyor. Kamboçya'ya ise bu yılın başından bu yana 150.000 ton tahıl yollandı. Vietnam'a yardımlarını kesen ülkelerin bu davranışının göç sorununu ağırlaştırmaktan başka bir sonuç getirmeyeceğini söyleyen N. Firyubin, bu ülkelerin aslında Vietnam'a politik baskı yapmak için ekonomik araçları kullandıklarını ifade etti.

SSCB'NDE BAŞARILI PLAN UYGULAMASI

Sovyetler Birliği Merkezi İstatistik Kurumu, 1979 yılının ilk altı ayının sonuçlarını, 1978'in ilk yarısıyla karşılaştırmalı olarak yayınladı.

1979 yılında çok sert bir kış geçirilmesine rağmen toplam üretim hacmi altı ayda yüzde 3,5 artmış bulunuyor. Bu oran belki pek yüksek görülmeyebilir; ancak, kapitalist ülkelerdeki bunalımın getirdiği etkilenmelere rağmen SSCB'nde ekonominin dengeli büyümesini karakterize ettiği açıktır.

Sovyet istatistikçileri üretim artışını, esas olarak, emek üretkenliğindeki artışla (yüzde 3), otomasyondaki sıçrayışla (yüzde 6), bilgi-sayar kullanımındaki ilerlemeyle (yüzde 16) açıklıyorlar.

Sovyetler Birliği'nde makinalaşmaya ve bilgi-sayar kullanımına büyük önem veriliyor ve böylece üretim artışının elemeğine gittikçe daha az bağlı olması yolunda başarıyla ilerliyor.

BATI SAHRA

Polisario

Ateş-Kes'e

Niçin Son Verdi?

Polisario Cephesi 12 Temmuz günü, Moritanya ile bir yıldır sürdürdüğü ateş-kes'e son verdiğini ilân etti. Polisario'nun Avrupa temsilcisi Mahmud Abdül Fettah da, aynı sıralarda Afrika Birliği Örgütü (ABÖ) ve Afrika Devlet Başkanlarına ivedi çağrıda bulunuyordu. Fas ve Moritanya birliklerinin Sahra Cumhuriyeti topraklarından derhal çekilmesi için ABÖ'nin girişimde bulunmasını isteyen Abdül Fettah, Fransa'nın da, Afrika'nın içişlerine karışmamasını sağlamak üzere örgütün ciddi tavır almasını istedi.

Polisario Cephesi'nin tek yanlı olarak ateş-kese son verişinin başlıca nedeni, bir yıl boyunca Batı Sahra sorununun çözümünde ciddi bir gelişmenin olmaması ve son olarak Fas Kralı 2. Hasan'ın takındığı cüretkâr tavrıdır.

Geçtiğimiz günlerde 2. Hasan, ABÖ'nün Batı Sahra'nın kendi kaderini tayin konusunda olumlu tavır almasını eleştirerek bunu Fas'ın içişlerine karışma olarak nitelemiş ve Batı Sahra'nın «faslı» kalması için kanlarının son damlasına kadar çarpışacaklarını ilân etmişti.

Polisario Cephesi Genel Sekreter yardımcısı Bahir Said, 14 Temmuz'da yaptığı basın toplantısında Fas işgal kuvvetlerine karşı yeniden girişilen mücadeleyle ateş-kese son verilşinin nedenlerini anlattı.

Bahir Said'in bildirdiğine göre, Sahra halkının durumunda en ufak bir değişiklik olmadı. Topraklarından atılan, işgal ve savaşa her an karşı karşıya olan Sahra halkı, haklı olarak şu soruları soruyor: Bugün Moritanya'nın kaderine ağlayanlar, ister Fas, ister İspanya, ister Fransa olsun, bölgeye barışın gelmesi için ne yaptılar? Tam aksine, tavırlarında eskiye göre ilerleme değil, gerileme olmadı mı?

Diğer yandan, Moritanya işgali altındaki Sahra Cumhuriyeti topraklarında ateş-kes ilan eden bizzat Polisario Cephesi'ydı. Dolayısıyla kendisi için yararlı gördüğü anda bundan vazgeçmesi Polisario Cephesi'nin hakkıdır.

Apaçık görünen şey, Polisario Cephesi ile Moritanya arasında bir yıldır yapılan görüşmelerde, tam bir başarısızlığın hâkim olduğudur. Oysa bu süre, bir anlaşmaya varmak için fazlasıyla yeterliydi. Ateş-kes, tersine Moritanya'nın ve Fas'ın çıkarlarına hizmet etmiş, bölgedeki sorunların kangrenleşmesine katkıda bulunmuştur.

Batı Sahra sorununu kasıtlı olarak çıkmaza sokmak ve ABÖ zirvesinde alınabilecek olumlu kararları engellemekte yarar gören Moritanya ise, ateş-kesin kaldırılmasını bahane ederek, Polisario Cephesiyle yeniden ilişki kurulmasının şimdilik imkânsız hale geldiğini bildiriyor.

Batı Sahra Cumhuriyeti konusunda ilerici Afrika Devletleri olumlu tavırlarını sürdürüyorlar. İşgalci Fas ve Moritanya ile destekleyicileri Fransa ve İspanya'nın engellemelerine rağmen, Batı Sahra Cumhuriyeti ve resmi temsilcisi Polisario Cephesinin dünyadaki saygın yerini pekiştireceği ve ülkenin özgürlüğüne er geç kavuşacağından hiç kimsenin kuşkusu olamaz.

İtalyan Komünist Partisi ve Seçim Sonuçları

3 Haziran'da yapılan erken seçimlerden sonra da İtalya'da durum değişmedi. Siyasal, ekonomik ve toplumsal alanlar dengeden uzak. Bir kez daha Hristiyan Demokrat Parti lideri Andreotti'ye verilen hükümeti kurma görevi, başarısızlıkla sonuçlandı. Bu kez de Sosyalist parti genel sekreteri B. Kreski bu görevi üstlendi.

Ülkenin toplumsal havası gergin. İtalya'nın önemli sanayi merkezlerinden biri olan Turen'de binlerce demir-çelik işçisinin grevi, yaşamı alabildiğine karmaşıktı.

Son seçimlerde yüzde 33 oranında oy alan İtalyan Komünist Partisi'nin Merkez Komitesi, partinin gidişini görüşmek ve parti politikasında yapılacak değişiklikleri tartışmak üzere Roma'da uzun bir toplantıya oturdu. Bir tür hesaplaşma toplantısıydı bu. Toplantının 1. bölümü, aralıksız 32 saat sürdü. Parti yönetimine yönelenler dahil, çok sayıda eleştiri ve özeleştiri yapıldı. Bu bölümün hem açılış hem de kapanış konuşmasını yapan Genel Sekreter E. Berlinguer, tartışmaların geniş kapsamlı ve özgürce geçtiği sonucunu çıkarıyordu.

Son üç yılda İtalya'nın yaşadığı siyasal durum içinde İKP'nin stratejisini doğru gösterme çabaları, Berlinguer'in kişisel görüşlerine hakimdi. Ona göre, yalnızca İtalya'da değil tüm Batı Avrupa'da tutucu bir karşı saldırı yürürlükteydi. «Bugün kapitalizmin, özellikle işçi hareketinin bu denli güçlü ve bu denli ileri olduğu İtalya'da, kesin bir rövanş için çalıştığını mutlak surette hesaba katmak gerekir» diyordu. Buna karşılık bazı üyeler, bu karşı saldırının sandığı kadar önemli olmadığı görüşündeydiler.

E. Berlinguer, İKP açısından özeleştiri de yapıyor ve başarıyla sonuçlanan 20 Haziran 1976 seçimlerinden sonra, siyasal bir yanlışla düştüklerini söylüyordu. Şöyle ki, halk kitlelerine ve hatta Parti organlarına, hükümete katılma eşğine gelindiği andan itibaren, gelişen bir sağ cephe muhalefetiyle karşılaşacağı ve bunun son derece önemli olduğu fikri aşılanamamıştı.

Merkez Komitesi üyeleri, Genel Sekreterin bu değerlendirmesine genel olarak katıldılar. İKP'nin önemli gücünü koruduğunu, yeni ileri adımlar için ufkan açık olduğunu, ancak bunun için İKP'nin işleyişinin düzeltilmesinin, halk kitlelerini etkileyen çelişkilerin iyi anlaşılmasının şart olduğunu belirttiler.

Parti stratejisinin geçerliliğini koruduğunu tekrarlayan E. Berlinguer'e karşı en sert eleştiriyi, İKP kurucularından senatör Umberto Terrani getirdi ve bu stratejinin temelden gözden geçirilmesi gerektiğini söyledi.

Tüm İtalyan solunu kazanabilmek için İKP ve İSP arası ilişkileri düzeltme ve geliştirmenin zorunluluğunu altını çizerek belirten Genel Sekreter, şimdilik kendilerine sırt çevirmiş gözükten İSP'ye teslim olmalarının ve Sosyal Demokrasi zeminine çekilmelerinin söz konusu olmadığını da ekledi.

İKP'nin sosyalist ülkelerle ilişkilerini yalnızca diplomasiye indirgediğini belirten eleştirilere cevap veren Berlinguer, böyle bir durumun olmadığını söyledi. Sosyalist ülkelerle kopukluk yaratmamaya özen gösterdiklerini, çünkü kopukluğun, İKP'nin enternasyonalist politikasına ve İtalyan işçi sınıfına hiçbir yarar getirmeyeceğini belirtti.

FAO Konferansında Açlıkla Mücadele Tartışıldı

Uluslararası Beslenme Örgütü FAO'nun Roma'da toplanan konferansına — Türkiye dahil — 150 ülkenin temsilcileri katıldı. Konferansın konusu «Tarım reformu ve Kırsal kesimdeki gelişme» idi.

1963 yılından bu yana geçen yirmi yıla yakın sürede bu örgütün yaptığı çeşitli toplantılarda, kamuoyunun dikkati esas olarak dünyadaki açlık ve sefalet üzerine çekiliyordu.

1970 yılında La Haye'de toplanan konferansın sonunda iyimser bir yaklaşım, açlık ve geri kalmışlıkla savaşın zaferinin yakın olduğu görüşü ağırlık kazanmışken, aradan geçen yılların göstergesi hiç de iç açıcı olmamıştı. Örneğin 1972-73 yıllarında, kapitalist ekonomi yoluyla «gelişmeye çalışan» ülkelerde, asgari beslenme koşullarından yararlanamayanların sayısı üç yıl öncesine göre 50 milyon artmıştı. Ve bunların yüzde 65'i Uzak-Doğu Asya'da yaşıyordu. Yine istatistiklere göre kötü beslenmeden ötürü yılda 30 milyon insan ölüyordu.

Son olarak Roma'da düzenlenen konferans, katılan ülkelerin nitelikleri dolayısıyla pek tabii tek yanlı bir konferans olmadı. Bir yanda çoğu ulusal kurtuluş savaşı vermiş ya da sosyalizm yolunu seçmiş ülkeler bulunurken diğer yanda, eski düzenin savunucuları, emperyalist karşı devrimciler ve yeni sömürgecilik örneklerini

yaşayanlar vardı konferansta. Ancak sosyalist ve sosyalizm yolunda gelişmekte olan ülkeler, sorunların analizinde ve tartışmalarda ağır bastılar.

Görüşmeler sırasında vurgulanan önemli noktalardan biri, gelişme yolundaki ülkelerin çoğunda, ihracat gelirlerinin büyük bir bölümünün çok uluslu şirketlerin kâr hanesine yazılmasıydı. Şöyle ki, gelişmekte olan ve kapitalist yola itilmiş ülkelere, petrol dışındaki hammaddeler ithali için ödenen 200.000 milyon doların aslında sadece 30.000 milyon doları kalıyordu ve aradaki büyük fark tarım - sanayi pazarına egemen olan çok uluslu şirketlerin cebine gidiyordu. Eğer gelişmekte olan ülkeler ihraç ettikleri ürünlerin dönüşüm ve dağıtımını kontrol edebilseler, yılda yaklaşık 150.000 milyon dolarlık bir gelir sağlayabilecekler ve bunu da gelişmeleri için yatırım olarak kullanabilecekler.

Ayrıca, dünyada üretilen besin maddeleri, eğer iyi dağıtılsa, herkesin ihtiyacını karşılayabilecekken, halen yaklaşık iki milyar insan bu maddelere gereğince sahip değil. Ve yine, insan - toprak ilişkilerinde ciddi bir değişiklik olmazsa, besin maddeleri açığı artarak daha da vahimleşecek. Oysa yapılan çeşitli tahminlere göre az bir yatırımla dünyadaki ekilebilir alanları iki katına çıkarmak mümkün. Ancak açlığa karşı savaş, çok boyutlu bir mücadeleyi gerektiriyor.

Konferansın açış konuşmasını yapan Tanzanya Devlet Başkanı J. Nyerere şöyle diyordu: Yatırımlar ve tarımla ilgili olanlar dahil her türlü teknik, eğer tarım reformu politik iradeye eşlik etmezse ve köylü kitleleri iktidara ortak olmazsa hiçbir işe yaramaz.

Dünya nüfusunun yarısının açlık ve sefalet çekmeye mahkûm olması asla bir alın yazısı olamaz. Ancak hastalığın köklerine inmek ve bu kökleri kurutmak şartıyla.

FAO toplantısı sonunda yayınlanan rapor, tüm dünyada sosyalizm için verilen mücadelelerde «toprak işleyenindir» parolasının tarihsel değerini vurgulamıştır. Başarılı toprak reformlarını gerçekleştiren ülkelerden örnekler verilen raporda, Şili'de Halk Birliği Hükümeti dönemindeki reform, Mısır'da Nasır döneminde yapılan ve daha sonra gerileyen reform, başarılı Cezayir örneği ve Tanzanya toprak reformları hatırlatılmıştır.

Kapitalistlerin Reçetesi: Emekçilere Savaş Açmak

Kapitalist ülkeleri sarsan bunalıma yeni çareler bulma çabaları sürüyor. Ekonomik işbirliği ve kalkınma örgütü OECD, kapitalist ülkelerin önümüzdeki bir yıllık dönemde karşı karşıya kalacağı durumu şöyle özetliyor: İşsizliğin artması, büyümenin yavaşlaması, fiyatların hızla yük selişi.

OECD'nin son olarak yayınladığı raporda ise, kapitalist ekonomiyi bir süre daha ayakta tutabilme çarelerini içeren öneriler yer alıyor. Ve pek tabii sonuçta üye ülkelere bazı direktifler veriliyor. Esas talep ise, bunalımın yükünün emekçilerin sırtına yüklenmesi.

Tavsiye edilen en önemli husus, asgari ücretlerin garanti altına alınmasına karşı çıkılmasıdır. Çünkü bunun sonucunda emek pazarındaki esneklik azalmaktadır. Pek tabii bundan esas çıkarı sağlayacak olan da sermayedir. Ve yine OECD raporu, sermayenin korunmasını açık açık savunarak, rantabilitesini arttırmak için sermaye çevrelerine sürekli parasal destek sağlanmasını ve bu konuda özel işlemler yapılmasını da istemektedir. Sermayeye sonuna dek yaranma, işçilere ise alabildiğine düşük ücret ve artan baskı uygulamaları...

Yapılan son ve resmi değerlendirmelere göre OECD ülkelerinde işsizlik oranı yüzde 5,25'ten, yüzde 6'ya aktif nüfus içinde ise yüzde 7'ye çıkmıştır. Bu, halen 17,25 milyon olan işsiz sayısının en geç bu yılın sonunda 19 milyona çıkacağını göstermektedir.

İşsizler ordusunun büyümesiyle kapitalizmin kuyusunun ne denli derinlere kazındığı ise apaçık ortadadır.

1979 SEÇİMLERİNDE TÜRKİ

1979 Kısmi Senato Seçimlerinin bugün Türkiye'de yaşanan somut siyasal durumda taşıdığı özgül önemi daha önceki ilgili yazılarımızda çeşitli yanlarıyla ele almıştık.

1979 seçimleri gerek sosyalist, gerekse demokratik mücadele açısından, işçi sınıfımızın tüm emekçi halk güçlerimizin siyasal hareketinde değerlendirilmesi gereken bir siyasal olaydır.

Daha önce de vurguyla belirttiğimiz gibi, seçimlerde hem işçi sınıfının bilimsel dünya görüşü temelindeki bağımsız politikasını somutlamak, hem de sosyalist olsun ya da olmasın ilerici güçlerin anti-emperyalist, anti-faşist ve anti-tekelci bir hat üzerinde ortak davranışını gerçekleştirmek, taşıdığımız sınıf sorumluluğunun gereğidir.

1979 seçimlerinin sosyalist ve demokratik mücadele açısından taşıdığı önemlerden birisi de bu iki görevin bir bütünlük halinde yerine getirilmesi olanağıdır.

Çünkü Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, hem işçi sınıfının bağımsız bayrağını burjuva partilerinin cirit attığı bir seçim platformunda yükseltecektir, hem de seçimlerde tek başına davranmak ya da grupçu bir yol izlemek tutumundan çok uzakta, anti-emperyalist, anti-tekelci güçlerin ortak platformu için çalışacaktır.

Birinci ve asıl önemli ödevin, yani işçi sınıfı bağımsızlığının seçimlerde TSİP'in varlığıyla ve çabalarıyla başarıyla yerine getirileceğinden kuşku yoktur.

İkinci görevin kapsamlı olarak gerçekleştirilmesi ise, şu anda tümüyle TSİP dışındaki sosyalist siyasal güçlerin tutumlarına bağlıdır.

SEÇİMLERDE İŞBİRLİĞİ BURJUVA KISITLAMALARINA BAĞLI DEĞİLDİR

Hemen hatırlatalım ki, Türkiye'de son derece kısıtlı burjuva demokrasisinin bir yansıması olarak seçim sistemi ve yasaları da pek çok bakımdan anti-demokratiktir.

Seçim mevzuatının bu anti-demokratik niteliği, diğer çeşitli anti-demokratik yasalarla yan yana geldiğinde, sosyalist hareketteki siyasal örgütlenmelerden bir kısmının seçimlere doğrudan katılması engellenmektedir. Bu engel özellikle legal siyasal parti çalışması olanaklarına sahip olmayanlarda söz konusudur. Böylece sosyalist hareketteki siyasal çizgilerin bazıları önündeki anti-demokratik engeller seçimlerde de ortaya çıkmaktadır.

Bu durum seçim işbirliğinin kapsamlı olarak gerçekleştirilebilmesi çabalarının önüne çeşitli engeller dikmektedir. Bu nedenle söz konusu engellerin aşılmasında, seçimlere doğrudan katılacak olan sosyalist örgütlere önemli sorumluluk düşmektedir.

Ama şunu da söyleyelim ki, seçimlerde kapsamlı bir siyasal işbirliği yapılmasının önündeki tek engel anti-demokratik yasalar değildir. Genel olarak soldaki ve özellikle sosyalist hareket içindeki kimi ayrılıkçı ve grupçu eğilimlerin doğurduğu olumsuzluk da seçim işbirliğinin önündeki önemli bir engeldir.

Örneğin, seçimlere katılacak olan iki sosyalist örgütten birisi olan TİP, böylesi bir ayrılıkçılık içindedir. «Örgütlü Birleşik Güç Yenilmez» gibilerinden yaldızlı bir sloganı tekrarlayan TİP, nasıl ki, bugüne değin hiçbir şekilde bu sloganın gereğini yerine getirmemişse, seçimlerde de solun

işbirliği yapmasını ilkesel olarak dahi benimsemiş değildir. Bu konuda getirilen öneriyi, yasalar kalkana ardına sığınarak reddeden TİP'liler, yasalardan sağladıkları seçim olanağını, kendi grupsal çıkarlarına kullanmanın hesapları içindedirler. Ve bu hesaplarında ne denli yanlışlıklarını görecektirler.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi ise, TİP'in tam tersine tüm kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı partilerinin gösterdikleri bilinç ve sorumluluk ile davranmaktadır. TSİP, seçimlere katılan TİP'e ve katılma hakkına sahip olmayan sosyalist çizgilere bu konuda ilkesel ve açık yürekli bir öneri getirmiştir. Bir başka deyimle, TSİP, seçimlerde sahip olduğu yasal olanakları, kendi grupsal güçlenişine değil, topyekün sosyalist hareketin ve genel devrimci - demokratik mücadelenin güçlenmesi hizmetine sunmak tutumunda ve dileğindedir.

TSİP bunu yaparken, geçmişten beri sürdürdüğü birlik ve işbirliği politikalarını devam ettirdiği gibi, daha önemlisi, geleceğe dönük olarak soldan kapsamlı bir işbirliğinin kurulması için seçimlerin bir basamak, somut bir platform olarak değerlendirilmesini istemiştir.

Çünkü işçi sınıfı politikası bunu gerektirmektedir. Sınıf mücadelemizin koşulları ve görevleri bunu gerektirmektedir... Nihayet, ilerici kitlelerin özlem ve istemleri bunu öngörmektedir.

1979 seçimlerinde kapsamlı bir işbirliği sağlanamazsa, bu olumsuzluğu sadece burjuva yasalarının anti-demokratik nitelikleriyle izah etmek inandırıcı olmayacaktır. Evet, böyle anti-demokratik pek çok engel vardır, fakat onlara rağmen, seçim işbirliğini sağlamak mümkündür. Böylesi bir gereği göremeyip grupsal kaygılar içinde birtakım küçük hesaplar içine düşenler daha sonraki dönemde böylesi olumsuz tutumlarının vebalini taşıyacaklardır.

Çünkü, soldaki işbirliği ve güçbirliği gereği 14 Ekim seçimleri ile ya da herhangi bir seçim platformu ile sınırlı değildir. Devrimci - ilerici siyasal güçlerin iş ve eylem birliği, sınıf mücadelesinin ve topyekün emekçi halk hareketinin her zamanki gereğidir, görevidir. Bu gerek dün de ortada duruyordu, bugün de vardır, yarın kendisini daha fazla hissettirecektir. Çünkü, ortak düşmana karşı mümkün olan en geniş güçleri somut hedefler ve programlar etrafında yan yana getirmek, işçi sınıfı politikasının en bilinen gereklerinden ve görevlerinden birisidir.

1979 Senato seçimleri, 14 Ekim akşamı siyasal olay olarak bitmiş olacaktır, fakat soldaki işbirliği zorunluluğu, kitle eylemleriyle, ortak mücadele platformunun başarabileceği görevler bütünlüğüyle devam edecektir. 14 Ekim'den sonra da, veya daha ileriki dönemlerde de işçi sınıfımızın bağımsız sınıf güçleri başta olmak üzere tüm emekçi halk dinamiklerini biraraya getirme görevi gündemden kalkmayacaktır.

SEÇİMLERDE TSİP'İN İŞLEVİ

1979 Kısmi Senato Seçimleri'nin işçi sınıfı politik mücadelesi açısından taşıdığı önemli özelliklerden birisi de, bu seçimlerde TSİP'in politik varlığıdır.

Bir başka deyişle, bu seçimler, işçi sınıfı biliminin ve enternasyonalizminin, bilimsel sosyalizme dayalı propaganda ve ajitasyonun, işçi sı-

nının bağımsız sınıf politikası üzerinde yükselen doğru devrimci politikaların somutlanacağı ilk yasama meclisi seçimleridir.

1960'larda, 1963 yerel ve ara seçimlerden sonra, 1965-1966, 1968 ve 1969 yasama meclisi seçimlerine sosyalizm adına katılmış olan TİP, hiçbir şekilde işçi sınıfı bilimini temsil etmemiştir. Sosyalizm adına, popülist, parlamentarist ve milliyetçi bir küçük burjuva sol partisi halinde kitlelerin önüne çıkan TİP'e bilimsel sosyalizmi yakıştırmak, olsa olsa bilimsel sosyalizmin inkarı olurdu.

Nitekim, 1960 sonrası TİP, kaçınılmaz olarak politik iflasa sürüklendi. Onun içinden çıkan bir grup eski TİP'li, daha sonra yeni TİP'i kurdu. Yeni TİP eski niteliğinden uzaklaşmış olmakla birlikte, geçmişten kendisine miras kalan birtakım zaafı da bünyesinde barındırmaktan kurtulmamıştı. Bu nedenle, yeni TİP'in katıldığı ve ancak 20 bin civarında oy aldığı 1977 yasama meclisi seçimlerinde de bilimsel sosyalizmin ve proletarya enternasyonalizminin temsil edildiğini iddia etmek, aşırı bir iyimserlik olur.

1977 genel seçimlerinde «sosyalizmin bayrağını meclise dikmek» sloganıyla yola çıkan, ama bilimsel sosyalizmin devlet, iktidar ve parlamento konularındaki görüşlerini hâlâ doğru olarak kavramadığı bu sloganından da anlaşılan TİP'in yürüttüğü «ajitasyon ve propaganda» bilimsel sosyalist ve enternasyonalist bir karakter taşımamıştı. TİP, o seçimlerde işçi sınıfı biliminin ve sınıf mücadelesi görüşlerinin propagandasını yapmadığı gibi, anti-faşist ve anti-tekelci anlamda ajitatif değere sahip bir kampanya bile yürütememiştir. Örneğin, sosyalizmi soyut sözler içinde kitlelere sunan, sosyalist ve demokratik mücadelenin bugünkü görevlerini koyamayan, faşizmin bilimsel açıdan yalnız bir dille kitlelere teşhir edilmesini, anti-faşist mücadelenin öngördüğü görevlerin gösterilmesini, sosyal demokrasinin bilimsel açıdan sergilenmesini, uzun erimli iktidar mücadelesi ile kısa erimli demokratik talepler mücadelesinin bütünleştirilmesini, anti-tekelci stratejinin somutlanmasını ve daha birçok temel konuyu 1977 genel seçimlerinde bilimsel açıdan ele alamayan TİP'in o seçimlerde bilimsel sosyalizmi ve proletarya enternasyonalizmini somutladığını öne sürmeye olanak yoktur. Böylelikle, TİP, 1977'de bilimsel sosyalist bir görev yapamadığı gibi, anti-tekelci anlamda da etkili olamamış, sadece kendi grupsal reklamını yapmaya çalışmıştı.

İşçi sınıfı sosyalizminin ve enternasyonalizminin temsil edildiği ilk seçim platformu, 1977 yılında TSİP'in katıldığı yerel seçimler olmuştu. TSİP bu seçimlerde bilimsel ve enternasyonalist görüşleri ve bu temele dayalı politikaları somutlamıştı.

1979 seçimleri ise, işçi sınıfı sosyalizminin ve enternasyonalizminin temsil edildiği ilk yasama meclisi seçimleri olarak ayrı bir döneme sahiptir.

TSİP'İN ARTAN ETKİNLİĞİ 1979 SEÇİMLERİNE YANSIYACAKTIR

Bir yasama meclisi seçiminin yerel seçimlere nazaran kitleler gözünde daha büyük önem taşıyacağı bellidir. Kaldı ki, TSİP'in katılmış olduğu 11 Aralık 1977 yerel seçimlerinden bu yana geçen bir buçuk yılı aşkın zaman içinde, TSİP'in etkinliği ve yaygınlığı kat kat artmıştır. O za-

YE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ

mandan bu yana, TSİP'in örgütlenmiş olduğu illerin sayısı iki katına, ilçe örgütleri yaklaşık 8,5 katına, üye sayısı ise takriben 5 katına çıkmıştır.

1979 Ağustos başı itibarıyla, TSİP Türkiye'de 60 il kapsamında örgütlenmiş durumdadır. Ön çalışmalar daha önceki dönemlerde başlamış olan ve önümüzdeki aylarda kurulacak olan yerel örgütler bu rakama dahil değildir.

Şu halde, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, seçim bölgesi olsun ya da olmasın 60'ı aşkın il kapsamında seçim kampanyası yürütecektir.

TSİP, seçim kampanyasını esas olarak işçi sınıfının bağımsız araçlarına, Parti örgütlerine, partili aktivistlere bağlı kılmıştır. Kampanya boyunca seçim bölgelerindeki illerin yanı sıra, seçim bölgesine girmeyen illerde ve bunlardan özellikle sanayi merkezlerinde, sanki seçim varmış gibi siyasal çalışma yürütülecektir.

Böylelikle, bu seçimler bir genel seçim niteliği taşımasa bile, kitlelerin politik dikkatlerinin arttığı bir dönemde, TSİP, tüm yurt yüzeyinde yaygın bir seçim kampanyasıyla, siyasal gerçekleri açıklama görevinin mümkün olan en geniş kitlelere ulaştırılması gereğine inanmaktadır.

TSİP'in varmış olduğu yaygınlık derecesi, ülke çapında böyle bir kampanyanın planlanmasına elverişlidir. Hatırlanacağı gibi, bu yıl Mart ve Nisan aylarında, Demokratik Hak ve Özgürlükler Kampanyasında TSİP yerel örgütleri 44 yerde kitlesel toplantılar düzenlemiş, merkezi yayınlar, merkezi ve yerel bildiriler, benzeri ajitatif çabalar yoluyla bu kampanyayı güçlendirmişti. Sıkı yönetim bölgelerinde karşılaşılan anti-demokratik engeller kampanyanın daha da yaygınlaşmasını önlemesine rağmen kampanya başarıyla sona ermişti. Gene aynı kampanyayı destekleyen gençlik ve kadın örgütünün de o sıralarda düzenledikleri toplantılar hatırlanırsa, Kampanya süresince Anadolu'da 70'e yakın kitlesel toplantı mümkün olmuştu.

Şu halde işçi sınıfı sosyalizminin ve enternasyonalizminin propagandasını, ona dayalı bağımsız sınıf politikalarını daha geniş kitlelere ulaştırmak için, 1979 seçimlerinde tüm TSİP örgütleri, üyeleri ve ileri sempatizanları seferber olacaklardır.

Türkiye'de parlamentonun tarihi ve yasama meclisi seçimlerinin geçmişi incelendiğinde, TSİP bu seçimlerde temsil edeceği ve somutlayacağı bilimsel ve enternasyonalist tavır sosyalizminin kitlelerde yaygınlaşması açısından son derece büyük önem taşımaktadır. Bu çabalar, daha sonraki sosyalist mücadeleye ve genel devrimci-demokratik harekete bir katkı niteliği taşıyacak, sosyalizmin geniş yığınlara maledilmesi sürecinde önemli bir yer tutacaktır.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, gerek sahip olduğu bilimsel ve ideolojik düzeyle, gerekse savunduğu politikalarla kitlelere hedef gösterilmesi ve emekçi halk hareketinin bugünkü somut görevlerinin vurgulanması bakımından önemli bir ödevle karşı karşıyadır.

Ve bu görevler arasında, sosyalist hareketin birliği, solun birlikteliği konularında TSİP'in yürüttüğü mücadele özel bir öneme sahiptir.

Hiç kuşkusuz, TSİP, seçimlerde ortak hareket edebildiği siyasal güçlerin varlığı durumunda, seçim kampanyasını birlikte organize edecektir. Ama Parti, seçim işbirliğinin gerçekleşmesi durumunda, tüm olanaklarını azami ölçüde

korlayarak mümkün olan en yaygın seçim çalışmasını gerçekleştirmekle yükümlüdür.

1979 Kısmi Senato ve Milletvekili Ara Seçimleri için yasalarda belirtilen seçim dönemi bu hafta (3 Ağustos günü) başlayacaktır. 14 Ekim'e kadar sürecek seçim döneminde kitleleri yanıltmaya ve kandırmaya devam etmek için binbir de-magojiye hız verecek olan burjuva partilerine karşı, işçi sınıfının DEVRİMCİ politikası, seçimlere giren partilerden, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nde somutlanmakta ve temsil edilmektedir.

TSİP'İN YIĞINSALLAŞMA SÜRECİNDE 1979 SEÇİMLERİNİN YERİ

Bu vurgulamalarımızdan da açıkça görüldüğü gibi, Parti, 14 Ekim seçim çalışmalarını, işçi sınıfı siyasal iktidar mücadelesinin şu anki canlı bir alanı olarak görürken, aynı zamanda seçim çalışmalarını, Parti'nin içinde bulunduğu yığinsallaşma sürecinin önemli bir aşaması ve olanağı olarak da değerlendirilmelidir.

Seçim çalışmalarını, seçim günü sandıkların çıkacak oy sayısına indirgemek, hiç bir zaman işçi sınıfı sosyalizminin tavrı olmamıştır. Ve bu seçimlerde de olmayacaktır.

Hatırlanacağı gibi, kısa bir seçim çalışması sonunda, Partimizin ancak 70 ilçede katıldığı yerel seçimlerde TSİP'in aldığı oy miktarı 29 bin civarındaydı. Fakat o kısa seçim çalışması dahi, TSİP'in yığinsallaşma sürecinin hızlanmasına büyük katkılar getirdi.

O sıralarda Türkiye Sosyalist İşçi Partisi 32 ilde örgütlüydü. Köyleri de kapsamına alan il genel meclisi seçimlerini birçok yerel Parti örgütü yeterince önemsememiş ve çalışmalarının ağırlığını belediye seçimlerine vermişti. Belediye seçimleri ise Parti'nin örgütlü olduğu il ve belli başlı ilçe merkezlerinde önemli birer Parti faaliyeti oldu. Gerçi, bu seçimlerin karakteri gereği, alınan oyların toplu bir dökümü yapılmadı ve toplam oylar ancak il genel meclisi seçimlerinde somutlandı, fakat belediye seçimleri için o sırada örgütlü bulunduğumuz il ve ilçe merkezlerinde yapılan seçim çalışmaları, daha sonraki dönemde TSİP'in gelişmesi için küçümsenmeyecek bir ivme niteliği taşıdı.

Bugün ise TSİP, şu anda 60 ilde örgütlüdür. Geri kalan 7 ilin bir kısmında da daha önceleri başlatılmış bulunan ön çalışmalar geliştirilmekte ve Parti yayınları oradaki temsilci ve görevli kadrolar ya da ileri sempatizanlar tarafından yörede dağıtılmaktadır.

Bu demektir ki, seçime dahil 29 il dışında kalan illerin en az otuzunda örgütlü birimler halinde seçim çalışması yapmak, geri kalan illerde de Parti temsilcileri ya da görevlileri aracılığıyla ajitasyon - propaganda çalışmasını yürütmek, TSİP'in seçim kampanyasını hemen hemen tüm ülke çapında bir siyasal çalışma düzeyine yükseltecektir. Bu çalışmalar ise, seçim günü sandıklardan çıkacak sonuçların sonrasında da önem taşıyacak, TSİP'in yığinsallaşmasında yeni ve çok önemli bir aşamayı başlatacaktır.

Öte yandan, seçim çalışmaları, aynı zamanda hem tecrübeli kadrolar, hem de Partiye son yıllarda kazanılmış çok sayıda yeni üye için önemli bir kitle çalışması deneyi olacaktır.

Bu deneylerin seçim sonrasında gerek yerel örgütler ve üretim ya da yerleşim ünitelerindeki

komiteler ya da parti çalışma ekipleri tarafından değerlendirilmesi, gerekse Parti Genel Yönetim Kurulunun ve Merkez Bürolarının seçimlerde edinilen kitle deneylerini topluca ele alması, geleceğe dönük çalışmalarımızda bizlere çok önemli dersler ve ipuçları verecektir.

Böylece, alınacak oyların çetelesinin çok çok ötesinde önem taşıyan bütün bu gerekler ve onların hepsinin odaklaştığı yığinsallaşma süreci, 1979 seçimlerinde TSİP açısından asıl önemli faktördür.

Seçimlerde kitle çalışmaları, Parti'nin ve onun aktivistlerinin, onun son bir buçuk yıl içinde kurulmuş pek çok il ve ilçe örgütünün deneylerini ve kitle pratiklerini hayli yükseltecek, bu ise, bizim için asıl önemli faktör olan nitel etkenin güçlenmesine, siyasal pratik ve beceri açısından gelişmesine, böylece ideoloji ile pratiğin karşılıklı etkileşiminin daha ileri sonuçlar yaratmasına hizmet edecektir.

TSİP'İN SORUMLULUĞU

TSİP, kendisinin Türkiye'de tek sosyalist siyasal örgütlenme olmadığını, TSİP dışında da sosyalist güçlerin bulunduğunu bilmektedir. Sosyalizm adına «biricik»lik ve «öncülük» iddiasında bulunanların aksine TSİP, sosyalist hareketin tamamını değil, bir kısmını oluşturduğunu unutmamakla birlikte, seçimlerde işçi sınıfının bağımsız, bilimsel ve dolayısıyla devrimci politikasını hakkıyla temsil etmek görevini taşımaktadır. TSİP bilmektedir ki, sosyalizm'le bağdaşmayan en ufak bir tavır, en küçük bir söz bile, kitlelerin ve tüm toplumun gözünde tüm sosyalist hareketi bağlayacaktır. Bu nedenle, TSİP, seçime katılan ya da katılamayan tüm sosyalist güçlerin toplum önünde sorumluluğunu taşımaktadır. Hatta onların kimilerinin taşımadığı sorumluluğu da kendi omuzlarında hissetmektedir.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, bütün bu olguların bilincinde olarak davranacaktır. Seçimlerde sosyalist harekete zarar verecek, genel devrimci-demokratik mücadelenin aleyhine olacak her davranıştan, her tutumdan ve her sözden özenle kaçınacaktır.

TSİP, bugüne değin olduğu gibi bugünden sonia da sosyalizmin çıkarlarını herşeyin üzerinde tutmak, Parti çıkarlarını genel sosyalist hareketin çıkarlarıyla tümüyle özdeş kılmak tavrını seçimlerde de sürdürmeye kararlıdır.

Esasen, TSİP'i burjuva ve küçük burjuva partilerinden ayırdeden asıl özellik de budur. Bu belirleyiciliği özelliğin, yani bu NİTEL FARKIN, seçimlerde kitlelerin gözünde somutlanması, oy avcılığına çıkan partiler karşısında, işçi sınıfının devrimci sesinin alabildiğine gür ve tok bir şekilde yükselmesi, TSİP'in seçimlerdeki politikalarının eksenini oluşturacaktır.

Sorun, seçimleri sosyalist ve demokratik hareketin çıkarları hizmetinde değerlendirmektir... Sorun, seçimleri, faşizme, emperyalizme ve tekelin egemenliğine karşı halk hareketi çıkarları hizmetinde yerli yerine oturtmaktır... Sorun, sosyalizmin kitlelere maledilmesi sürecinde seçimleri başarıyla kullanabilmektir.

Bunların layıkıyla gerçekleştirilmesi ise yüksek bir bilinç, yorulmak bilmez bir siyasal çalışma, sonsuz bir özveri ister... TSİP'in seçimlerde de somutlayacağı özellikler bunlar olacaktır.

Çukobirlik Sözleşmesi

Toplu Sözleşme Dönemi Yaklaşırken, Baskılar Artıyor

İMF'ye emekçilere kemerleri daha da sıkıtılacağı belirtilen «niyet» mektubunun gönderildiği sıralarda, burjuva basınında büyük manevralar bir toplu sözleşme haberine yer verildi. Adı geçen sözleşme DİSK'e bağlı TEKSTİL sendikasının Çukobirlik İplik Fabrikası'nda imzaladığı sözleşme. Boyalı basının baş sayfalarda «rekör», «bu kadarı da olmaz» türünden çarşaf çarşaf verdiği haberlerle, tam da İMF'ye niyet mektubu gönderilmişken, işçilerin «ekonomiyi iyice batıracağı» yaygarası yapıldı.

Aslında bunlar bilinmeyen şeyler değil. Hatırlanacağı gibi bir süre önce bizzat Başbakan Ecevit, işçilerin yüzde yüz zam istediğini, toplu sözleşme düzeninin çığırından çıkarıldığını söylemişti. Yine benzer şekilde sürdürülen ve işçileri «özveri»de bulundurmamakla, «ekonomiyi batırmak»la suçlayan bir dizi demeçler, en son Çukobirlik sözleşmesiyle ilgili olarak tekrarlandı.

Çukobirlik sözleşmesi ileri bir sözleşme olarak nitelendirilebilir. Kısaca, yapılan sözleşmeyle Çukobirlik işçileri brüt olarak en az 11 bin, en fazla 17 bin lira dolayında aylık alacaklardır. Sosyal yardımlar eklenince aylıklar brüt 16-25 bin lira arasında olacaktır. Boyalı basının «yüksek» diyerek yaygara yaptığı bu ücretler, vergiler düşüldükten sonra, gerçekte bugünkü artan hayat pahalılığı karşısında işçiyi ve ailesini insanca yaşatmaya ancak yeterlidir. Ücretler hayat pahalılığı ve fiyat artışlarını karşılamada hiç de «yüksek» değildir. Olsa olsa 5400 liralık asgari ücret olmaktan çıkıp sefalet ücreti olan diğer ücretlerle karşılaştırıldığında yüksek görünebilir. Mesele de buradadır. Gıda, cam, maden ve tekstil gibi işkolalarında grup sözleşmelerinin yaklaştığı şu sıralarda tekelci sermayeyi asıl tedirgin eden, işçilerin Çukobirlik benzeri sözleşme talepleri ile masaya oturacak oluşlarıdır.

İşçi ücretlerindeki artışların enflasyona yol açtığı aldatmacaları yine tekrarlanmaktadır. «Özveri» isteklerinin boyutları her gün biraz daha genişlemektedir. Tekelci sermayeyi dar boğazdan kurtarmak üzere, ekonomik bunalımın faturasını işçilere, emekçilere yükleme gayretleri, kemerleri daha da sıkırma çabaları yoğunlaşırken, işçiler haklarını kararlılıkla savunmaktadırlar.

Bu yılın ilk altı ayında hayat pahalılığı yüzde 38 artmıştır. Daha hızlı artışı bir yana, bu hızla giderse yıl sonunda yüzde 70'i aşacaktır. Ardı arkası kesilmeyen zamlar, birbirini izleyen ve «kur ayarlaması» adı altında yapılan devalüasyonlar sürmektedir. Bu koşullarda, imzalanan toplu sözleşmenin üzerinden daha bir ay geçmeden alım gücü düşmekte, ücretlerde fiyatlara paralel bir artış olmadığı gibi, en küçük bir ücret zammı talebi karşısında kıyametler koparmaktadır. Oysa, genel olarak iki yıl süren toplu sözleşme dönemi boyunca paranın değer kaybına oranı, hayat pahalılığının artış hızı karşısında yüzde 100'lük ücret zamlarının ancak eski hayat seviyesini sağlayabileceğini hükümet de çok iyi bilmektedir. Ama ekonomik bunalımın yükünü işçilerin sırtına yıkmak için her türlü

hırçınlığa, tehditli «özveri» isteklerine girişilmektedir.

Son olarak etrafında fırtınalar koparılan Çukobirlik sözleşmesine bakılırsa, sözleşmede sağlanan hakların diğerlerine göre ileri haklar olduğu ancak abartılacak bir yanının bulunmadığı da görülmektedir. Asgari ücret tartışmaları sırasında sendikaların ve demokratik kitle örgütlerinin insanca yaşama koşullarını sağlamak üzere asgari ücretin 10-15 bin lira arasında olmasını öngören talepleri bilinmektedir. Bunlar geçim koşulları gözönünde tutularak savunulmuş taleplerdir. Ve bunlar hiçe sayılarak, işçileri böylesine ilgilendiren hayati bir meselede sarı sendika-işveren ikilisi ile birlikte hükümet asgari ücreti brüt 5400 lira olarak belirlemiştir. Bu ücret, bugün boğaz tokluğuna bile yetmemektedir. Bu açıdan bakıldığında Çukobirlik sözleşmesindeki en az 11 bin lira dolayındaki aylığın pek değil 'hiç' «yüksek» olmadığı, bu miktarın belirlenmesi' gerekli asgari ücret olduğu açıktır.

İşçi ücretleri üzerinde yıllardır süregelen oyunlar bilinmektedir. İşçi ücretlerindeki artışın enflasyonu yarattığı safsatalarının yanında, genel müdür vb. personeli işçi statüsünde değerlendirip, işçilerin «ücret ortalamalarını yükseltme» oyunları, ücret hesaplamasında sosyal yardımları da katarak, işçinin çıplak ücretini iyice düşürme çabaları hep bilinen şeylerdir. Ve bir toplu sözleşme dönemine girilirken bu oyunlar yine tekrarlanmak istenmektedir.

İşte Çukobirlik sözleşmesine saldırı, toplu sözleşme taleplerinde örneklik teşkil edeceği endişesinden kaynaklanmakta, böyle bir örneğin işçilere ileri ekonomik haklar sağlama, sınıf sendikacılığını güçlendirme gibi sonuçlarının önü alınmak istenmektedir. Bunun için gerekli birtakım önlemler başta hükümet tarafından alınmaya çalışılmaktadır. TEKSTİL'e kamu işyerlerinde zorluk çıkarılmasından başlanarak baskı yapılmak istenmekte, sözleşme geri alınılmaya uğraşılmaktadır. Sözleşmeyi yapan Çukobirlik yöneticileri de baskıdan paylarını almışlardır. Başbakan konuyla bizzat ilgilenerek, sözleşmenin «yeniden gözden geçirilmesi»ni istemiştir. İstenilen, imzalanan «yüksek» ücretli toplu sözleşmenin İMF'ye gönderilen mektuptaki «niyet»e uygun olarak düzeltilmesidir.

Çukobirlik sözleşmesi kararlı bir mücadelenin ürünüdür. Çukobirlik işçileri işyerinde daha önce örgütlü bulunan faşist MİSK'e bağlı Türk Men-sucat-İş'e karşı kararlılıkla mücadele yürütmüşler ve faşistleri işyerinden temizlemişlerdir. 1978 Mayıs'ında TEKSTİL bayrağı altında birleşen Çukobirlik işçileri TEKSTİL'in yaptığı protokolle ücret zammı almışlar, ve yetki belirlenmesinde TEKSTİL'i seçerek toplu sözleşme görüşmelerine başlamışlardır. Böylesine bir mücadeleden gelen Çukobirlik işçileri sonunda ileri bir sözleşme imzalamışlardır. İşte şimdi bu sözleşme «düzeltilmeye» çalışılmaktadır. Ancak toplu sözleşme imzalanmıştır ve Çukobirlik işçileri haklarına sahip çıkmayı bileceklerdir.

TSİP MYK ÜYESİ ALİ KAR:

«Çukobirlik Sözleşmesiyle İşçi Sınıfımız Onurlu Bir Başarı Elde Etmiştir!»

«Ülke ekonomisini alt üst eden sendikalar ve toplu sözleşme düzeni değildir. Ekonomiyi bu hale getiren kapitalist sistemdir ve sömürücü parababalarının soygun düzenidir.»

Çanakkale 11 Örgütünün düzenlediği toplantıda konuşan MYK üyesi Ali Kar, Tekstil Sendikası ile Çukobirlik işvereni arasında yapılan son toplu sözleşme vesilesiyle yeniden piyasaya sürülmek istenen çarpıtmalar üzerine şunları söyledi:

İki gün önce işçi sınıfımız ve emekçi halkımız ibret ve hayretle gazetelerde şu haberi okudu: «Hükümet Tekstil Sendikası ile Adana Çukobirlik işvereni arasında yapılan toplu sözleşmeyi iptal etti.» Gerekçe olarak, sendikanın işçiler için çok fazla ücret zammı aldığı ve bu zamlardan dolayı Türkiye ekonomisinin «alt üst» olacağı belirtiliyordu.

Görüldüğü gibi hükümet Vehbi Koç'un, Halit Narin'in, İbrahim Bodur'un, Nejat Eczacıbaşı'nın ağız ile konuşuyor. Halbuki ülkenin ekonomisini alt üst eden sendikalar ve toplu sözleşme düzeni değildir. Ekonomiyi bu hale getiren kapitalist sistemdir ve sömürücü para babalarının soygun düzenidir.

Sosyal demokrasi iktidara gelmez toplumsal anlaşma ile toplu sözleşmeleri sınırlandırmıştır. Böylece işçi sınıfının güncel ekonomik mücadelesine karşı çıkarak patronlardan yana artı-değer sömürsünün alabilmesine engelsiz devamına çalışmıştır.

Ancak sınıf mücadelesinin çetin savaşı toplumsal anlaşmanın getirdiği engelleri de aşarak, DİSK'e bağlı Tekstil Sendikasının ADANA'da Çukobirlik işvereni ile yaptığı toplu sözleşme sonucunda ekonomik mücadele de onurlu bir başarı elde etmiştir. Sendikanın bu başarısı bir ölçüde artı-değer sömürsünü azalttığı için tekelci sermaye sahiplerini rahatsız etmiş, burjuva hükümetleri ile sürekli uzlaşan sınıf uzlaşmacısı sarı sendikaları da telâşa düşürmüştür. Ve sosyal demokrat hükümet hemen, tekelcilerin imdadına yetişmiştir. Tekstil Sendikasının yapmış olduğu örnek toplu sözleşmeyi iptal etmiştir.

Bu politika sermayenin çıkarına, işçi sınıfının açlık ve sefaletini kamçılayan, gaddarca sömürülmesine göz yuman bir politikaadır. İşçi sınıfımız bu politikanın sürdürülmesine ve işverenler yararına «başarıya» ulaşmasına meydan vermeyecektir. Son Çukobirlik sözleşmesine de bu yolda elde edilmiş önemli bir kazanım olarak sonuna dek sahip çıkılacaktır.»

Sınıf ve Kitle Sendikacılığı mı, Dar Grup Sendikacılığı mı?

Geçtiğimiz günlerde Temmuz ayının ilk haftası içinde DİSK'e bağlı Sosyal-İş Sendikasının olağanüstü Kongresi yapıldı. Bu Kongrenin yapılmasına, ülkemizde diğer sendikalarda da çoğu zaman olduğu gibi, tek bir siyasetin dar grupçu eğilimi neden oldu.

Bu sendikanın üst yönetimine bir süredir TİP'liler egemen. Ne var ki TİP içinde çıkan ayrılık buraya da yansıdı ve sendika bu yüzden Olağanüstü Kongreye gitmeye zorlandı.

Sosyal-İş'in başındakiler daha önce kendi dışlarındaki işçi sınıfı sosyalistlerini ilkesizce tasfiye etmişlerdi. Bu tasfiye hareketine kayıtsız kalan bazıları — hatta o zaman alkış tutanların — kendilerine bu defa aynı anti-demokratizm uygulandı.

Türkiye'de gerçekten yiğit mücadele örnekleri veren Sosyal-İş Sendikasının, bu dar grupçu tutumlardan dolayı, kendi kabuğuna çekilen ve çekilirken kurumaya yüz tutan ağaçlar gibi özü boşalıyor. Sendika yöneticilerinin vaktiyle ağızlarından düşürmedikleri «sınıf ve kitle sendikacılığı» şimdi artık sadece sözde kalan, yaşanmayan bir «doğru»dan ibaret. Nedeni açık: Sendika yönetiminde bulunan ilerici, demokrat unsurlar ve sosyalistler 1977 başlarından bu yana tırpanlandı. Şimdi de kendi içlerindeki anlaşmazlıkları, kariyer kavgalarını sendikanın işleyişine bulaştırarak sendikal mücadeleye zarar veren olumsuzluklarını sürdürüyorlar.

Bu olumsuz tutum ve tavır, şüphesiz bu çizgiye yarar sağlamayacak. Koltuklarının gitmemesi için sendikal demokrasiye darbe indirenlerden acımasızca hesap sorulacak. Türkiye İşçi Sınıfı sendikal demokrasiye çok geçmeden ulaşacak, sınıf ve kitle sendikacılığını güçlendirecek ve koltuklarını, dar grup çıkarlarını ön planda tutanlara gereken dersi verecek!

BİRLİK'in Solda Güçbirliği Üzerine

ANKET SORULARINA CEVAPLAR

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin bundan bir süre önce TİP'e demokratik iş ve eylem birliği önermesinden sonra, gazetemiz BİRLİK bu konuda yurt çapında bir anket soruşturması düzenledi. Gazetemize ulaşan anket cevaplarını yayınlamaya devam ediyoruz.

ANKET SORULARI

- Türkiye'de ilerici güçlerin dağınıklığının giderilmesi konusundaki görüş ve önerileriniz nelerdir?
- Türkiye solunda yer alan değişik siyasi partilerin ve grupların önemli bir çoğunluğunun işbirliği yapmasını engelleyen başlıca etkenler sizce hangileridir?
- Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin, Türkiye İşçi Partisi'ne yaptığı işbirliği önerisi konusunda ne düşünüyorsunuz?
- Sağcı partilerin yöneticilerinin kampanyalarıyla daha şimdiden önemli bir siyasal olay niteliği kazanan 1979 yılı Kısmi Senato Seçimlerinde, solun siyasal işbirliğinin sağlanması için neleri öneriyorsunuz?
- Soldaki siyasal güçler ile, toplu halde büyük bir potansiyel taşıyan tüm demokratik kitle örgütlerinin faşizme ve gericiliğe karşı demokratik güçbirliği yapmalarının koşulları var mıdır? Varsa bu güçbirliği sizce nasıl somutlanmalıdır?

Türkiye'de sosyalist mücadeleye büyük emeği geçmiş ve halen yurtdışında bulunan bir sosyalistin BİRLİK'in sorularına özel olarak verdiği cevapları yayınıyoruz.

- 1) Sosyalist hareketin birliğinin sağlanması için çaba göstermenin önemi hakkında görüşlerinizi öğrenebilir miyiz?

Sosyalist harekette birliğin sağlanması çaba harcanmasını yalnızca önemli değil, zorunlu ve gerekli saymaktayım. sosyalist harekette birliğin kaçınılmaz olduğu kanısındayım.

- 2) CHP'nin solunda yer alan güçler arasında siyasal iş ve güç birliğinin sağlanması, genel olarak faşizme ve gericiliğe karşı demokrasi güçlerinin birliğinin oluşturulmasında sizce ne gibi bir rol oynayacaktır?

CHP'nin solunda yer alan güçler arasında siyasal iş ve güç birliğinin sağlanması, genel olarak faşizme ve gericiliğe karşı demokrasi güçlerinin birliğinin oluşturulmasında, kuşku yok ki, çok büyük bir rol oynayabilir ve oynamalıdır. Bilinçli olmak koşuluyla (Maocu sapık soldan başka) hangi sol olursa olsun, aralarında birliğin oluşturulmasını, yararlı ve zorunlu buluyorum.

- 3) Bu yolda yoğun çabalarını yakından bildiğinizi sandığımız TSİP'nin son defa TİP'e yaptığı «birleşme kongresi» ve demokratik, iş ve eylem birliği önerileri hakkındaki düşünceleriniz.

«Birleşme kongresi» ve demokratik iş ve eylem birliği önerilerini içten onaylıyorum. Bunu, solda, birliğin sağlanması, parçalanmanın önlenmesi, parçalanmaya engel olunması bakımından da çok önemli sayıyorum. Kanımca, solda birliğin olmaması, solda parçalanma, gerici güçlerin ekmeğine yağ sürer ve bu istenmez, zararlı çıkan sol olur. Solda birlik baş koşuldur.

V. İ.

1 — Türkiye pratiğine baktığımızda gerçekten de bir dağınıklık göze çarpıyor. Bizim gibi dışa bağımlı ülkelerde uluslararası ve yerli işbirlikçilerine karşı, tutarlı mücadele vermenin ön koşulu demokrasi güçlerinin birlikte verecekleri mücadeleden geçer. Biz siyasi kuruluşların, tüm demokratik kitle örgütlerinin anti - faşist, anti - emperyalist cephede acilen toplanıp birlikte mücadele verilmesinden yanayız. Önerimiz anti-faşist cephede tüm demokrasi güçlerinin eylem birliğinin somut bir şekilde hayata geçirilmesidir.

2 — Bizim kanımızca soldaki bazı kuruluşların biraraya gelip eylem birliğinde bütünleşmeleri, tutarlı bir mücadele vermeleri, artık zorunlu hale gelmiş ve geçiyor. Biz bu zıtlıklarda grupsal çıkarların olduğu kanaatine varmak zorunda bırakıyoruz. Çünkü pratikte birlik konusunda her hangi bir somut girişim hali hazırda yok denecek kadar koskoca bir hiç. Biz yine de karamsar değiliz. Birliğin sağlanacağına inanıyoruz.

3 — Biz ta baştan beri TSİP'nin birlik konusunda diğer örgütlere götürmüş olduğu somut önerilerin hayata geçirilmesini istiyor ve girişimleri destekliyoruz. Biz tüm demokratik siyasi kuruluşların iş ve eylem birliğini savunuyoruz. Onun için en azından faşizme karşı bir araya gelinmesi için ortak noktalar mevcuttur diyor ve birlik konusundaki girişimleri destekliyoruz.

4 — Senato seçimleri amaç dahi olmasa en azından güç birliğinin denenmesi için bulunmaz bir fırsattır. Grupsal çıkarlar, parsa toplamalar bir yana bırakılıp hareketin doğruluğunda gidilmelidir. Burjuvazinin silahını kendi karnına çevirmeli. Radyo ve TV'den yararlanılmalı. Sosyalizmin propagandası kitlelere dinletilmeli ve hareket yoğun ve kitlesel olmalı. Pratikten kazan-dıklarımızla safları sıkılaştırmalıyız.

5 — Hali hazırda siyasi güçlerle demokratik kitle örgütlerinin eylem birliği yapma koşulları vardır. Biz dünya işçi sınıfının birliğini ve ezilen halkların kardeşliğini savunan örgütlerin bir araya gelip güç birliği yapacaklarına inanıyoruz...

Mehmet Özbudak

Topulyurdu Köy Kalkındırma Koop.

Başkanı

Yıldızeli — Sivas

Ülkemizde emekten ve emekçiden yana ve işçi sınıfı öğretisine bağlılığını bildiren birkaç siyasi parti ve bir çok dernek ve gençlik örgütü vardır. Bunlar, yaygın bir dağınıklığı sergiliyor.

Bana göre, işçi sınıfı öğretisinden yana olduğunu söyleyen her kuruluş ve örgüt, bilimsel olarak tartışmaya açık demektir. Tartışmalar doğaldır ama dağınıklık gibi gösterilmesi yanlıştır. Günümüzde, bilimsel her türlü konu tartışmaya açıktır.

Ama emekten yana ve işçi sınıfı öğretisine bağlı olarak siyaset yapılacaksa, tartışma bulunduğu yerde ve konumda dondurulur, eylem birliği sürdürülür. Solcular arasında eylem ve işbirliği yoksa, siyaset de yapılamıyor demektir. Siyasette başarı sağlanamayan her toplumcu düşünce de burjuvazi tarafından yok edilmeye mahkumdur. Burjuvazi, solcular arasındaki bilimsel tartışmalara bakmaz, onları nasıl ezip yokedeceğine bakar. Solcular, aralarındaki bilimsel tartışmalar ne olursa olsun, yenik düştüklerinde burjuvazi tarafından aynı hapisane-yeye doldurulur. Burası iyice biline!

Kapitalizme, onun en son uzantısı olan emper-

yalizme, onun da aracı olan faşizme karşı savaşım, ortak iş ve eylem birliğiyle gerçekleştirilebilir. Kurulmuş olan siyasi partiler, dernekler, gençlik örgütleri arasında organik birleşmeye gidilmesi çok istenir ama, böyle organik bir bağ kurmak, belki bugün için, çok güç olabilir. Ama iş ve eylem birliğine gitmek hiç bir zaman güç olmamalıdır. Faşist siyasi kuruluşlar, dernekler ve örgütler kendi aralarında — organik bir bağ bulunmamasına karşın — nasıl iş ve eylem birliği yapıyorlarsa, solcular da yaşam savaşım vermek için bunu yapmak zorundadırlar. İş ve eylem birliği — fikirler ne olursa olsun — solcular için de bir yaşam savaşımıdır. Bunu yapmama yaşam savaşımından geriye kalmak demektir ki, doğa yasalarına aykırıdır.

Önümüzde seçimler vardır.

Kanımca, bu seçimlerde hiç bir parti tek başına iktidara gelemeyecektir. CHP, 1977 seçimlerinde, dışındaki soldan aldıkları ile, maksimum oylarını almıştır. Gene de tek başına iktidara olamamıştır. Önümüzdeki seçimler yapılsa, CHP, dışındaki soldan sağladığı bir bölümü oyu yitirecektir. AP'ye gelince, belki oyunu bir miktar artırabilir. Ama tek başına onun da iktidara gelmesi olası değildir.

Siyaset yapmayı bilebilecek olan CHP dışındaki solun kurulu siyasi solcu partiler ve örgütler aracılığı ile iş ve eylem birliği yapması zorunludur. Bu iş ve eylem birliğini yapma ne kendi düşünce anlayışından ödün vermektir, ne de teslimiyettir. Daha acısı, iş ve eylem birliği yapmamak emperyalizmin yerli ve yabancı odaklarının tuzağına düşmektir.

Siyaset yapmayı beceren, mecliste birer temsilcisi olan partiler bile, iktidara ortağı olabilmislerdir. CGP ve DP buna örnektir. Siyasette, iktidara ortağı olmak, siyaset dışı kalmaktan daha iyidir. Ödün vermek ve teslimiyet sayılmaz. Tersine karşıdan ödün almak, karşıdan teslimiyet beklemektir.

Zaman dardır.

Siyaset yapacak olan solcu siyasi partiler ve örgütler, şimdiden, seçimlerde, bir iş ve eylem birliği yapma çalışmalarına girişmelidirler. Gecikme, siyaset trenini kaçırmadır.

Siyaset yapmaya soyunanlar, çocukluğu ve okuluğu bırakmalıdırlar.

Mehmet KEMAL

Yazar

İSTANBUL

1. Günümüz Türkiye'sinin siyasi koşulları göz önüne alınarak geniş tabanlı bir siyasi partinin kurulması ilerici güçlerin lider arayışı biçiminde bir dağınıklığı ortaya çıkarmaktadır. Bu durumda önerilerimiz tam kadrolu geniş tabanlı bir siyasi partinin kurulmasıdır.

2. Türkiye solunda yer alan değişik siyasi partilerin kadrolu olmayışı ve sadece lider partisi oluşu; bu partilerin birleşmelerini önleyen etkenlerse karşılıklı taviz vermeye yanaşmayıp parti ve kişisel çıkarların ön planda tutulmasıdır.

3. Türkiye Sosyalist İşçi Partisinin Türkiye İşçi Partisine yaptığı işbirliği önerisi Türkiye solu yararına beklenen en olumlu girişimdir. İstenen bu birleşmenin tüm sol grup ve partileri içermesidir.

4. Günümüzde sağcı partilerin birlikte çalışmaları gerçektir. Parlamento tablosunda ise Senato'da çoğunluğu sağlayan CHP sağa karşı en büyük alternatif olarak düşünüldü.

5. Öncelikle faşizmin tahlili, Türkiye'de faşizmin varlığı veya tırmanışı hakkında kesin olarak belli ilkelerde sol siyasal güçlerin anlaşması ve bu doğrultuda demokratik kitle örgütlerinin ve siyasal güçlerin faşizme karşı eylem birliğinin sağlanması gerekir.

Mustafa Çelik

TÜS - DER

Ödemiş Şubesi Başkanı
İZMİR

Moncada Baskınının 26. Yıldönümü ve

Küba Halk Devrimi

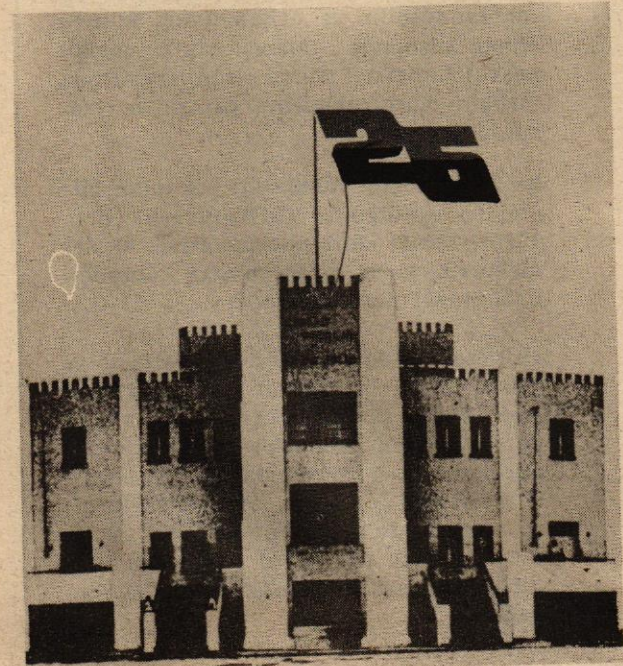
«Moncada Garnizonuna saldırı, o gün için devrimin zaferi demek değildi, fakat yurdumuza sosyalizmin kapılarını açan ulusal kurtuluş programını çizdi ve yol gösterdi. Tarihteki taktik gerilemeler, daima, bir yenilgi anlamına gelmez. Saldırıyı düzenleyenlerin bizzat söyledikleri gibi, 1953 zaferi, o zamanki dünya güçler dengesinin elverişsizliklerine karşı koymak bakımından çok erken bir davranımdı. Yankee emperyalizmi son derece güçlüydü ve eğer Devrim, teslim veya yokolma arasında bir ayı-

rım yapmaya zorlanılmış olsaydı, kuşkusuz, teslim olmaktan çok, yokolmayı yeğlerdi. Fakat her ülkede tarihin akışı böylece önceden hesaplanamayan ve zaman zaman trajik alternatiflerle karşılaşmak zorunda kalır. Bazı koşullarda, geleceğin yolunu düşünmede, önemli olan şey, kavga ve devrimci faaliyet için inatçı iradedir. Moncada olmasaydı, Granma olmayacaktı, Sierra Maestra'da hiçbir mücadele ve Ocak 1959'un olağanüstü zaferi olmayacaktı.» (Küba KP 1. Kongre Raporundan).

26 yıl önceydi. 26 Temmuz 1953 günü bir grup genç yurtsever, Fidel Castro'nun önderliğinde, Batista diktatörlüğünün ana kalelerinden birisi olan Moncada kışlasına bir baskın düzenlediler. Baskın Batista tarafından kanla bastırıldı, ama Küba halkının baskı ve sömürüye karşı mücadele azmini körükledi ve Ocak 1959'da gelecek zaferin habercisi, başlangıcı oldu. Bugün Moncada ve Sierra Maestra Küba devriminin simgeleridir. Ve Moncada baskınının yıldönümü olan 26 Temmuz her yıl büyük bir ulusal bayrak olarak kutlanır Küba'da. Küba halkı Moncada duvarlarında ölen yiğit insanları, her yıl daha ileri sosyalist kazanımlarla ve başarılarla anar.

Devrimden önce Küba geri bir tarım ülkesiydi. Bugünse hızla gelişen bir tarım-sanayi ülkesidir. Gayrisafi milli hasılanın yüzde 40'dan fazlasını sanayi ürünleri oluşturmaktadır. Enerji, metalurji, mühendislik, madencilik ve kimya endüstrileri, teknolojik ve ekonomik gelişmeyi sağlayan diğer sanayi ürünleri imalatı hızla gelişmiştir. Ulusal ekonominin belkemiği şeker endüstrisi tamamen yeni baştan ele alınarak düzenlenmiş ve 1975'lerde yıllık üretim 7 milyon tonu aşmıştır. Şeker plantasyonlarında makineleşme ekonomik ve sosyal açıdan gelişmelere damgasını vurmuştur. Devrim sonrasında, ekili alanlar iki kat çoğalmıştır. 1970-75 arasında gayrisafi milli hasıla her yıl yüzde 10'dan fazla bir artış gösterirken, emek verimliliği ve üretkenliğin artmasıyla sürekli bir ekonomik gelişme olmuştur.

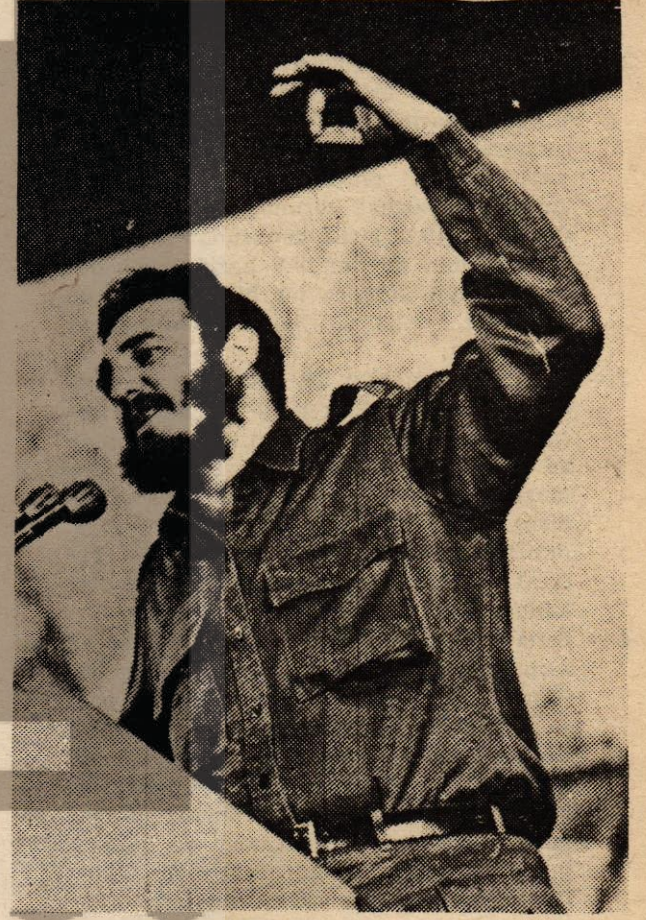
Yalnız ekonomik alanda değil, toplumsal alanda da devrim Küba halkına pek çok kazanımlar getirmiştir. İşsizlik, ırk ayrımı, açlık, fahişelik, cehalet ve kapitalizmin diğer kötülükleri tamamen ortadan kaldırılmıştır. Yaşlılık, hastalık nedeniyle çalışamayanlar için gerekli olan yardım derhal sağlanmaktadır. Sosyal sigorta tahsisatı devrimden bu yana beş katından fazla artmıştır. Sağlık ve eğitim hizmetleri parasız ve en yaygın biçimde örgütlenmiştir. Devrim öncesi ile karşılaştırıldığında yaş ortalaması 54'ten 70'in üzerine çıkmıştır. 1958'de genel eğitim görenlerin sayısı 800 bin kadarken, geçtiğimiz yıllarda 3 milyonu aşmıştır.

1975 sonlarındaki 1. Parti Kongresi'nde çizilen hedefler doğrultusunda, 1976-80 dönemi için sosyo-ekonomik gelişme perspektifleri belirlenmiş, daha hızlı sanayileşme ve merkezi planlama sosyalizmin maddi temellerinin sağlam bir şekilde atılmasına etken olmuştur. Küba Komünist Partisi'nin 1. Kongresi program, Parti Kuralları ve örgütsel-ideolojik çalışmaya ilişkin olarak benimsenen kararlarla Küba'nın Marksist - Leninist öncüsünün şekillenmesini tamamlamıştır. Sosyalist düzenin güçlenmesi, Komünist Parti'nin toplumun yönlendirici olarak gelişmesi ve Küba'nın dünyadaki konumunun kökleşmesi devrimci iktidarın geçici kurumları kalıcılarla yenileştirme koşullarını getirmiştir. Bu doğrultuda önemli bir adım 1976 Şubat'ında yeni anayasanın kabulü olmuştur. 6 milyondan fazla insan, diğer bir deyişle hemen tüm yetişkin nüfus, anayasanın hazırlık tartışmalarına katılmış, binlerce öneride bulunulmuştur. Ve Küba'nın yeni Anayasası referandumla katılanların yüzde 97,7'lik oylarıyla kabul edilmiştir.

Yeni Anayasa Küba halkına geniş demokratik haklar tanımıştır. Devrim öncesi Küba'da bankerlerin, toprak sahiplerinin, büyük şeker üreticilerinin özgürlüğü demek olan sözde demokrasiden çok farklı bir demokrasidir bu. Anayasa, çalışmayı herkes için hak, görev ve onur meselesi saymaktadır. Sosyalist ekonomik sistem iş sahibi olmayı güvenceye bağlamıştır. Dinlenme, ücretli bayram izni ve parasız sağlık hizmeti getirmiştir. Çok yaygın bir okullar ağı ile eğitim hakkı hayata geçmektedir. Küba'lılar, tam bir düşünce özgürlüğüne sahiptirler. Basın, radyo, televizyon, sinema ve diğer yayın araçları devlet ve kamu malıdır ve böylelikle çalışanların çıkarı ve yararı doğrultusunda en geniş şekilde kullanılmaktadır. Anayasa toplanma, gösteri yapma ve örgüt kurma haklarını gerçek anlamıyla güvence altına almış bulunmaktadır. Sosyalist Küba devleti inanç ve din özgürlüğünü tanımakta ve garanti etmekte, yasalara uygun olarak ibadeti serbest bırakmaktadır. Tüm bunlar kapitalist ülkelerde kâğıt üzerinde kalan ve ancak sosyalist ülkelerde, sosyalizmle birlikte gelen gerçek demokrasinin Küba'daki yansımalarıdır. Anayasa'nın kabulünün ardında Küba'da ilk gerçekten demokratik seçimler gerçekleştirilmiştir. Belediyelerden başlayarak Bakanlar Kurulu üyelerine kadar uzanan seçimler için kampanya, sosyalist Küba halkının politik düzeyinin yüksekliği ve ülkenin kaderini çizmede duyduğu sorumluluğu açıkça göstermiştir.

Bu arada devrimden sonra Sovyetler Birliği başta olmak üzere sosyalist ülkeler Küba halkının mücadelesinin başarısı için yakın dayanışma göstermişlerdir. Küba KP 1. Kongre Raporunda bu dayanışma şöyle anlatılıyordu: «Biz halkımızın meziyetleri hakkında konuşmaktayız, fakat uluslararası dayanışmanın oynadığı önemli rolü belirtmemek olanaksızdır. Sovyetler Birliği'nin kararlı, kesin ve cömert yardımı olmasaydı, ülkemiz emperyalizme karşı koymasını sürdüremezdi. Pazarımız Birleşik Amerika tarafından zalimce kesildiğinde, Sovyetler Birliği şekerimizi satın aldı; herhangi bir başka yerden satın alamayacağımız hammaddeleri ve yakıtı bize verdi; bize Giron'da dövdüğümüz silahları karşılıksız olarak verdiler ve Birleşik Amerika'nın herhangi bir doğrudan saldırısını mümkün olduğu kadar pahalıya maledecek şekilde, Devrimci Silahlı Kuvvetlerimizi donattılar; ekonomik ablukanın buhranlı yıllarında

ekonomimize olağanüstü bir biçimde destek oldular. Sovyet halkının çabasını, olanakları ölçüsünde diğer sosyalist ülkeler izledi.»

Küba halkı bu dayanışmayı hiç bir zaman unutmamıştır.

Devrim sonrası Küba halkı çabasını yalnızca kendi ülke sınırları içerisinde sosyalizmin getirdiği kazanımlarla sınırlamamış, tüm dünyanın kardeş halkların anti-emperyalist mücadelesinde sosyalist Küba'nın çok önemli bir yeri vardır. Bağlantısız ülkeler hareketinde Küba, sürekli olarak anti-emperyalist ve dünya sosyalizm güçleriyle işbirliğinden yana bir politikanın aktif savunuculuğunu yapmıştır. Halkların ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelelerini, emperyalist talana karşı ekonomik ilişkilerin güçlendirilmesini aktif olarak desteklemesi Küba'ya gelişmekte olan ülkeler arasında saygın bir yer kazandırmıştır.

Küba'nın Afrika halkları ve özellikle Angola halkına gösterdiği yardım ve dayanışma proletarya enternasyonalizminin canlı bir örneği olarak belirlenmiştir.

Uzun yıllar ABD emperyalizminin hemen yanı başında askeri ve ekonomik ablukaya rağmen sosyalizmin bayrağını yükseltmeyi ve sosyalist Küba'yı kurmayı bilen Küba halkının, başarılı mücadelesini SBKP'nin 25. Kongre Raporu'nda Leonid Brejnev şöyle anlatıyordu: «Sosyalizm, Küba'da derin kök salmıştır. Diplomatik ve ekonomik ablukasını sürdüren ABD emperyalizminin çabaları fayda etmemiştir. Aksine, Küba'nın uluslararası durumu gelişmiş ve saygınlığı artmıştır. Küba Komünistlerinin Kongresi, Parti program platformu ve ülkenin yeni Anayasası Batı yarı kürenin ilk sosyalist devletinin sürekli ilerleme içerisinde olduğunu göstermektedir.»

Zafer Nikaragua Halkının Oldu

Nikaragua'dan 17 Temmuz günü bir diktatör kaçtı: Anastasio Somoza Debayle. Onun kaçışından kısa bir süre önce, yakınları terketmişti ülkeyi.

Costa Rica'da oluşturulan «Yeniden İnşa» Geçici Hükümeti üyeleri Başkent Managua'ya geldiler. Kendilerine Kolombiya, Ekvator, Bolivya, Venezüela, Peru, Meksika, Costa Rica ve Dominik Cumhuriyet Dışişleri Bakanları eşlik ediyordu.

Geçici hükümet Nikaragua'ya gelir gelmez kamuoyuna bir açıklama yaptı. Geçici Hükümetin öngördüğü «Yeniden İnşa temeli statüsü»nde altı esas konu şunlardı:

- 1 — «Ulusal Muhafız Birliği»nin feshedilmesi. Onun yerine Sandinista Cephesi savaşçıları, Somoza hükümetinin düşmesine katkıda bulunmuş eski asker ve subayların bir araya geleceği yeni bir ordunun kurulması.
- 2 — Meclislerin feshi.
- 3 — Yürütmenin, beş üyeli Geçici Hükümet tarafından yapılması.
- 4 — Yasama görevi için, 33 üyeli bir Devlet Konseyi'nin oluşturulması.
- 5 — Devlet Konseyi'nce çeşitli siyasi eğilimlerin temsilinin sağlanması (Sandinista Cephesi'nden 6, Ulusal Yurtsever Cephe'den (sol) 12 üye olmak üzere)
- 6 — Devlet Konseyi'nin yeni bir Seçim Yasasını ve yeni Anayasayı hazırlaması.

İÇ SAVAŞIN BİLANÇOSU

Nikaragua bugün tam bir yıkıntı görünümündedir. Hemen hemen her yerde su, elektrik kesilmiş, ilaç ise bulunmamakta. Kurban sayısının, açlık ve hastalıklar yüzünden artmasından korkuluyor. Nikaragua Kızıl-Haç'ının açıklamasına göre, iç savaş sırasında 30.000 kişi öldü ve onbinlerce kişi yaralandı. Toplam 2.5 milyon nüfus içinde 30.000 ölü, gerçekten korkunç bir sayı. Diktatörün saldırılarından kaçan ve halen Costa Rica ve Honduras'taki kamplarda yaşamaya çalışan göçmen sayısı da 150.000'in üzerinde.

NİKARAGUA NASIL BİR ÜLKE?

Karaibler Denizi ve Pasifik Okyanusu arasında bir Orta Amerika ülkesi Nikaragua.

Nüfusunun yüzde 70'ini melezler, yüzde 15'ini beyazlar, yüzde 9'unu siyahlar ve yüzde 6'sını da Hintliler oluşturuyor.

Ülkenin yüzde 40'ı ormanlarla kaplı; yüzde 42'sinde tarım yapılıyor. Şeker kamışı, muz, pamuk, tütün başlıca tarım ürünleri.

Önemli madenleri altın, gümüş ve bakır.

Halkın yüzde 50'sinin yıllık ortalama geliri 90 dolar; yüzde 5'inin ise 1.800 dolar.

Halkın, genelinde yüzde 50'den çoğu, kırsal bölgelerde ise yüzde 70'i okuma-yazma bilmiyor.

10.000 kişiye 7 doktor ve 18 yatak düşüyor.

AMERİKAN İSGALİNDEN SONRAKİ YAKLAŞIK YARIM YÜZYIL

1933 yılına kadar uzanıyor Nikaragua'nın ABD'ye karşı verdiği mücadele. İşgalci Amerikan denizcilerini birçok kez bozguna uğratan ve başında Augusto Cesar Sandino'nun bulunduğu küçük Nikaragua ordusu, sonunda Amerikan askerlerini ülkeden kovuyor, 1933 yılında. Bu küçük orduyu, altın madencileri, dok işçileri, yoksul köylüler ve muz işçileri oluşturuyor.

Amerikan askerlerini kovduktan sonra silahları bırakmaya söz vermiş olan kumandan Sandino, mücadele arkadaşlarıyla bir tarım işletmesi kuruyor ve çalışmaya başlıyorlar.

Ne var ki, Amerika yine boş durmuyor ve Managua'daki elçisi Arthur Bliss Lano aracılığıyla bir «Ulusal Muhafız» birliği kurdurarak başına Anastasio Somoza Garcia'yı getiriyor. Halk arasında bu adamın adı «Taço». 1934 yılında Sandino'yu teğmenlerine öldürten işte bu baba Somoza. İş bu onunla bitirmiyor; Sandino'nun arkadaşlarına karşı gerçek bir katliama girişiyor. Somoza'ya duyulan nefret işte bundan sonra alabildiğine yaygınlaşıyor ve Sandino «Özgür insanların generali» diye anılan bir sembol haline geliyor.

Sandino'nun kaatili Taço, 1936'da Devlet Başkanı oluyor ve 20 yıllık diktatörlükten sonra yurtsever bir şair tarafından öldürülüyor.

1956'da baba Somoza'nın yerine oğul, yani, Anastasio Somoza Debayle (Taçito) geçiyor. Bu oğul diktatörü Amerikan egemenleri her konuda vargüçleriyle destekliyorlar.

FSLN: SANDİNİSTA ULUSAL KURTULUŞ CEPHESİ

On yılı aşkın bir süre önce kurulan FSLN, mücadele sembolü olarak, tüm Nikaragua'lının ulusal bağımsızlık kahramanı diye kabul ettikleri Sandino'dan ilham almıştı. Cephe içindeki başlıca üç eğilim, yani sürekli halk savaşı taraftarı, proleter ve sosyal-demokrat akımlar, 1979 Mart'ında güçlerini birleştirmeye karar verdiler.

SOMOZA II'NİN NELERİ VARDI?

Baba Somoza öldüğünde, yaklaşık 150 milyon dolarlık bir serveti vardı. Somoza ailesinin daha sonra ekonomik varlığı 600 milyon dolara çıktı.

Kralığı, yedi tanınmış gruptan oluşan bir mafia çetesi gözetiyordu. Somoza II, Costa Rica'da araziler, Kolombiya'da kömür madenleri satın aldı. Ülkedeki kahve, şeker kamışı, altın, orman, kauçuk, mısır, pirinç, tütün, çimento, tekstil, et, balık, kâğıt, kısaca her türlü üretim, diktatörlüğün malı durumundaydı. Deniz ve hava ulaşım araçlarının sahibi de Somoza'ydı.

Bunların yanında, gazinolar, eğlence yerleri, hatta marihuana, kokain ve LSD gibi uyuşturucu maddeler ticareti bile Somoza'nın elindeydi.

Ülkedeki Amerikan Bankası Somoza ailesinin malı olduğu gibi «Wess Fargo Bank», «Chase Manhattan Bank» da çok miktarda paraları vardı. Toplam bir milyar dolar serveti olan Somoza'nın bu paraları halen, Amerikan ve İsviçre bankalarında bulunuyor.

ABD İMALATI BİR DİKTATÖRLÜĞÜN ÇÖKÜŞÜNDE SON 20 AYIN BAŞLICA OLAYLARI

KASIM 1977

Muhalefetin gazetesi «La Prensa»nın, sanayi adamları, aydınlar ve din adamlarının oluşturduğu 12'lerin, ülke sorunlarıyla ilgili çözüm için yaptığı çağırısı yayınlaması. Somoza baskı rejimine karşı halk gösterilerinin artması.

OCAK - ŞUBAT 1978

«La Prensa» gazetesi müdürü Pedro Joaquim Chamorro'nun, Managua'da sokak ortasında, Somoza'nın emriyle öldürülüşü. Cenazesine katılan 100.000 kişinin üzerine Somoza askerlerinin ateş açması.

Haftalarca süren genel grev. Sandinista Cephesi'nin Rivas ve Granada garnizonlarına baskınlar yapması.

NİSAN - TEMMUZ 1978

Fabrika ve okulların işgali. Baskı karşısında büyüyen protesto gösterileri.

AĞUSTOS 1978

Matagalpa barikadı ve çarpışmaların başlaması.

Managua'da Parlamento binasının Sandinista Cephesi'nden bir grubun kontrolüne geçmesi ve yüzlerce kişinin rehin alınması. Somoza'nın siyasi tutukluları serbest bırakmayı ve fidye ödemeyi kabul etmesi.

EYLÜL 1978

Sandinista Cephesi'nin genel ayaklanma çağırısı. Başkent Managua hariç bütün kentlerde şiddetli çarpışmaların başlangıcı.

Diktatörün uçaklarının kentlerin çoğunu bombalaması. Beşbinden fazla ölü ve binlerce yaralı.

OCAK - ŞUBAT 1979

Costa Rica'nın, Managua'yla diplomatik ilişkilerini kesmesi. «Ulusal Yurtsever Cephe»nin kurulması.

HAZİRAN 1979

Sandinista Cephesi'nin genel grev ve ayaklanma çağırısı. Amerikan Devletleri Örgütü'nün, ABD'nin Nikaragua'ya müdahale önerisini reddetmesi. Birçok ülkenin Somoza ile diplomatik ilişkilerini kesmesi ve Costa Rica'nın San Jose kentinde oluşturulan Nikaragua geçici hükümetini tanıması.

TEMMUZ 1979

Sandinista Cephesi'nin Nikaragua'nın tüm bölgelerini kontrol altına alması.

17 TEMMUZ 1979

Diktatör Somoza'nın ülkeyi terketmesi.

“BARİŞ BAYRAĞI,,

1979'un 15-25 ağustos günleri arasında Sofya'da, Bulgaristan Devlet Konseyi Başkanı Todor Jivkov'la UNESCO Genel Müdürü Amadu - Mahtar M. Bou'nun onursal başkanlığında «Barış Bayrağı» adı altında Uluslararası Çocuk Asamblesi yapılacaktır. Uluslararası Çocuk Yılı'nda düzenlenecek olan bu büyük uluslararası forumla ilgili olarak Bulgar bilim, eğitim ve sanat adamları bütün dünyadaki meslekdaşlarına çağrıda bulunuyorlar. Bulgaristan çocukları da bütün dünya çocuklarına selamlarını ileterek davet çıkarıyorlar.

BULGAR BİLİM, EĞİTİM VE SANAT ADAMLARININ MESLEKDAŞLARINA ÇAĞRI MEKTUBU

Değerli dostlarımız,

Biz, Bulgar halkının estetik eğitimi alanında çalışan bir grup bilgin, pedagoğ ve sanatçı, kitle haberleşme araçları sayesinde, okul ve çocuk dinlenme yurtlarını ziyaretlerimiz sırasında öğrencilerimize, küçük okullarımıza, dinleyici ve seyircilerimize Birleşmiş Milletler Teşkilatı'nın, 1979 yılının çocuk yılı ilan edilmesine ilişkin kararı hakkında bilgi verdik. Bulgaristan çocukları bu soylu girişimi büyük ilgiyle karşılayarak, arkadaşlarının, bütün dünya çocuklarının bir görüşmesi düzenlenmesi önerisinde bulundular. «Barış Bayrağı» adı altında Uluslararası Çocuk Asamblesi düzenlenmesi fikri böyle doğdu.

Değerli meslek arkadaşlarımız ve dostlarımız! Bu fikri desteklemeniz, asamble günlerinde gerçekleştirilmesi öngörülen çeşitli girişimlerde bütün yeteneklerinizi ortaya serebilmeleri amacıyla ülkeleriniz çocuklarınıza yararlı öğütleriniz ve çalışmalarınızla yardımcı olmanız konusunda size çağrıda bulunuyoruz.

Asamblenin gerçekleştirilmesi, Helsinki Avrupa Toplantısı'nın kültür alanında çok yararlı işbirliği yapılması, tam hak eşitliği ve karşılıklı saygı temelinde halkların yakınlaşmasına ilişkin ilkelerine bütünüyle uygun düşecektir.

Günümüzde bizler ve bütün dünya insanlığı için ana sorun dünya barışının güçlendirilmesi sorunudur. Biz, kişinin yaşamında gerçeğin ve güzelliğin üstün gelmesi adına mücadele veren bilgin, pedagoğ ve sanatçılar çağdaşlarımızdan başka, gelecek kuşakların da yazgısı konusunda büyük sorumluluk taşımaktayız.

Bizim ana görevimiz, çocuklarımızı ve gençlerimizi, kişinin temel hakkı olan çok yönlü ve uyumlu gelişme hakkını kullanmasına geniş olanaklar sağlayacak daha adil ve daha mutlu bir dünya için eğitmek ve hazırlamaktır.

Bilgin ve sanatçı, düşünür ve siyasetçiler, yeniden ve yeniden geleceğin sorunlarına bakıyorlar. Onlar, kişinin bugünkü evrimindeki sınırlamaların aşılmasına gerçek koşullar sağlanması amacıyla kişinin ve toplumun potansiyel manevi gücünün geliştirilmesi ve örgütlenmesi için ülkeleri ve halkları etkinleştiriyorlar. Çocukların daha küçük yaşta ve eğitim sürecinin her kademesinde yapıcı ve yaratıcı yeteneklerinin canlandırılması ve teşvik edilmesi için çok, ama çok çaba gereklidir. Bireyin ve onun sayesinde bütün toplumun yapıcı ve yaratıcı olanaklarının bulunup geliştirilmesi bu çabalar için bir ödül olacaktır.

Uluslararası Çocuk Asamblesi, sanata gönül vermiş çocukları sayesinde halkların yakınlaşması fikrine adanmıştır. Biz, bu toplantının, sizin ve UNESCO ulusal komisyonlarının yardımıyla bütün halkların barış ve dostluk içinde yaşama çabalarının dile getirilmesine olanak sağlayacağı inancı içindeyiz.

Bulgaristan çocukları, bütün dünyadan arkadaşlarına şimdiye kadar yüzlerce mektup yazdılar. Dost-

luk ve barış adına sanatın ortak alanında buluşmalarına ve güzellik dilinde temas kurmalarına ilişkin kolektif çağrı böyle biçimlendi.

Bu çağrı mektubu, siz, değerli meslek arkadaşlarımız ve dostlarımız, bir kez daha «Barış Bayrağı» asamblesini desteklemeye, ikili buluşmalar, basın, radyo ve televizyon sayesinde serbest yapıcı görüşmelere davet ediyoruz. Asamblenin ayrılmaz bir bölümü olarak düzenlenecek çocuğun kültürü ve manevi dünyası konulu bilimsel sempozyuma katılmaya davet ediyoruz.

Gerçekleştirilmesi öngörülen çocuk toplantısında edebiyat, müzik ve plastik sanatlar alanlarında çeşitli ulusal pedagojik okulların ulaştıkları düzeyin ve kaydettikleri başarıların yaygınlaştırılmasına olanak sağlanacağı inancındayız.

Bilgin, pedagoğ, sanatçılar ve ana babalar, çocuklarımızın bugünü ve yarınlarını konusunda sık sık görüş alışverişi ve tartışmalar yapmalıyız.

Gelin çağımızın en güncel sorunu olan gezegenimizde yaşamın, kişisel evrimin ve bireyin manevi yükselişinin sürmesi konusunda da açıkça bir söyleşi yapalım!

Gelin çocuklarımıza ve öğrencilerimize, hümanizm ve güzellik adına gittikçe daha çok sayıda genç yeteneklerin gelişip serpilmesi için bütün uluslar arasındaki dostluğa canlılık kazandırmaları dileğinde bulunalım!

BULGARİSTAN ÇOCUKLARININ BÜTÜN DÜNYADAN ÇOCUKLARA SELAM VE DAVETİ

Selamlar size,

Sanatı seven, güzelliğe özen gösteren her kıta, her ülke ve her halktan sevgili dostlarımız!

Sizlere kardeş olarak çağrıda bulunuyoruz. Çünkü biz çocuklar insanoğlunun evlâtlarıyız.

Bizim ülkemiz Bulgaristan. Onu, haritada Balkan Yarımadasında, Avrupa'nın Güney kesiminde bulabilirsiniz. Bir zamanlar Balkanlara «Eski Kıtanın Barut Fıçısı» diyorlarmış. Bizler, sizinle birlikte, Balkanlardan başka bütün genç dünyanın dostluk ve sonrasızlığa dek barış bahçesi olmasını hep birlikte candan arzuluyoruz.

Halkların büyük topluluğundan, yani Birleşmiş Milletler Teşkilatından yaşlı başlı kişiler bize koscoca bir yıl başışladılar. Bu yılı nasıl geçireceğiz?

Bizler, Bulgaristan çocukları, sevdiğimiz yazarlarımız, öğretmenlerimiz, ressamlarımız ve bestecilerimizle birlikte 1979 yılının yazında ülkemizin sizin ve bizim ortak evimiz olmasını önermeyi kararlaştırdık. Sizi, Uluslararası Çocuk Asamblesine davet ediyoruz. Ona «Barış Bayrağı» adını verdik. Ülkemiz küçüktür, fakat onun kalbi, bütün çocukların müziğini, bütün çocukların sözlerini, sizin bütün şarkılarınızı, resimlerinizi, oyunlarınızı ve şiirlerinizi biraraya getirecek kadar büyüktür.

Biz yarışmayacağız. Bizler, sizi, yarınların ressamı, yarınların müzikçileri ve yarınların yazarları arasında görüşmeye, yarın güzelim evrenler yaratacak yeteneklerin toplantısına davet ediyoruz.

Bu toplantı yarınlarımızla görüşme olsun! Bu toplantı bizim mutluluk, güzellik ve uyum için umut ve tutkularımızın bir buluşması olsun!

Sizlerle aramızda sınırlar yoktur. Sınırlar bizim buluşumuz değildir, onları biz çizmedik. Bizim aramızda yalnız mesafeler var. Biz işte bu mesafeleri aşmak istiyoruz.

Biz, öğrenci defterine resmedilen kırlangıcın uzay aracından daha yükseklerde uçabileceğine inanıyoruz. Remsettiğimiz güneşin bütün evren üzerinde bir gerçek gibi aydınlık saçabileceğine inanıyoruz. Biz, şarkılarımızın tatlı bir gülümseyiş gibi bütün dünyayı dolaşabileceğine, vurdum duymazlığı eritebileceğine inanıyoruz. Yaşlı başlı kişiler için olanaksız görünenler, belki de bizim genç dünyamız için mümkündür.

Çok eski bir efsanede, bir elçinin, kardeşlik, eşitlik ve sevinç bağışlamak üzere çok uzaklardan insanların yanına geldiği söyleniyor. İnsanlar bahçelerinde yalnız nefret, kararlık ve kin yetiştiriyorlarmış. Onlar, şarkıları çoktan unutup duruyormuş. Elçi, karanlığı kovarak, kin hislerini susturmaya başlamış. Kılıç duvarda asılı kalmış, ama buna rağmen bütün insanlar susuyormuş. Çünkü şarkıları çoktan unutmuşlar. Ve işte o zaman elçi, çocukları toplayarak, ormana götürmüş ve şöyle demiş: «Çocuklar, bu güzelim çiçekler, şu şırl şırl akan ırmaklar ve şu yemyeşil orman sizindir. Ben şurada bir soluk alacağım. Bu arada siz bir araştırın. Bakalım bu ormanda sevinci bulamayacak mısınız?» Çocuklar ürkek adımlarla ormanda dolaşmaya başlamış. Çocuklardan en küçüğü bir alanda durarak, güneş ışınlarını seyre daldığı sırada yükseklerde öten bir kuş, çağrısına başlamış. Ardından küçük de «Güneş Bizimdir!» diye haykırınca insanlar şarkı söylemeye başlamış!

Bu efsaneyi neden anlattık? Çünkü bizim mektubumuzun bu iyi kalpli elçi gibi size ulaşmasını istiyoruz. Bütün dünyadan dostlarımız, verin elinizi! Güneş bizimdir! Bütün insanlar bizim ardımızdan yürüsün, biz başı çekelim. Biz, kalplerimizde tükenmez güzellik tutkusunu taşımak istiyoruz, daha yetkin olmak istiyoruz, bütün yeteneklerimizi gözler önüne sermek, bu dünyayı güzellik yasalarına göre kurmak istiyoruz.

Biz, dünyada çocukların farklı yaşam sürdürdüklerini biliyoruz. Bazıları, geniş ve aydın okullarda ilk sözleri söylemeye çalışırken, diğerlerinin aydınlık ve bilgi ocağına girme olanağından yoksun bulunduğunu biliyoruz. Bazılarının üzerinde gökyüzü aydın ve özgürken, diğerlerinin üzerinde baskı ve dehşet vardır.

Fakat nerede bulunurlarsa bulunsunlar, çocukların adına Barış denen insan kalbi gibi iyi gerçek bir dostu vardır. Bulgaristan çocukları Barış aracılığıyla selâm ve davetlerini sunuyorlar. Onun bayrağıyla yalnız çocukların yapabileceğini birlikte gerçekleştirmeye sizleri davet ediyor, bekliyoruz. Çünkü uzayın en uzak noktaları bizimdir, yarınlar bizimdir!

Biz rüzgârlar saçarak fırtınalar toplamak istemiyoruz. Biz şarkılar saçarak, yarın zafer marşları dinlemek istiyoruz.

Selâm size, sevgili dostlarımız!

Bulgaristan çocukları, size tebessümlerini ileterek, sizleri güzellik ve barış elçileri olarak eşikte etmek ve tuzla bekliyorlar.

Sansür ve Özgürlüğün Bilinci

seyyit nezir

«EN BÜYÜK BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ, ONUN ZANAAT HALİNE GETİRİLMEMESİDİR. BASINA BİR ÇEŞİT GEÇİM ARACI GÖZÜ İLE BAKAN YAZAR, BU İÇSEL ÖZGÜRLÜĞÜ İÇİN DIŞSAL ÖZGÜRLÜĞÜN CEZASI OLAN SANSÜRÜ HAKETMİŞ OLUR.»

KARL MARKS

Bütün bir Abdülhamit dönemi, basın tarihi-mizde özgürlüklerin en çok daraltıldığı, hattâ yok edildiği uzun bir dönem olarak acı deneylerle doludur. Basın tarihimizin hiçbir döneminde, II. Abdülhamit despotizminde olduğu kadar yaygın, yıldırıcı bir sansür yaşanmamıştır. Yalnızca Osmanlı ilericiliği ve cılız işçi basını değil, bütün basın, Abdülhamit sansürünün az çok boy hedefi olmuştur. Bunda, basınımızın emekleme döneminde oluşunun da etkisi vardı. Nitekim devrin başkenti İstanbul'da bile basının kitleleşebildiği, geniş kitlelerin günlük ihtiyacı haline gelebildiği pek söylenemez. Buna, çağın ilerici güçlerinin cılız örgütlenmelerini, bir avuç ilerici aydınının dahi kalıcı bir dayanışma kuramadıklarını ekleyecek olursak, sansürün, bir yüzyılın üçte biri kadar uzun bir süre varlığını koruyabilmesi, anlaşılır bir olaydır. Kaldı ki, söz ve yazı özgürlüğü, her ne kadar özgürlüklerin genel olarak kazanılmasında önemli bir adımsa da, örgütlenme özgürlüğüyle tamamlanmadığı sürece, kendi için yeterli güvenceyi sağlamaktan uzaktır. İlk fırsatta, yok edilme girişimlerine uğrayacak ve kendini savunamayacaktır.

Marks, «Parlamentodaki Basın Özgürlüğü Tartışmaları»nda bu durumu gayet açık bir biçimde ortaya koymakta, genel özgürlükler kazanılmadıkça, basın özgürlüğünün bir anlam taşıyamayacağını, özgürlüğün yeterli gücü olamayacağını vurgulamaktadır: «Çalışma özgürlüğü, mülkiyet özgürlüğü, vicdan özgürlüğü, basın ve yargı özgürlüğü, genel özgürlüğün çeşitli türleridir. Fakat, bu birlik yüzünden ayrımları unutmak ve türlerden birini, öteki türlerin ölçeği, normu, alanı haline getirmek tamamiyle yanlıştır.» Osmanlı aydını, bu yanlışa düşüyordu. Basın özgürlüğü için mücadeleyi, herşey için mücadeleye dönüştürmüştü. Bu yanlış, daha sonralarda da sürdü ve âdeta geleneksel bir nitelik kazandı. Çoğu kez, ilerici aydınlar için özgür bir basın herşeyin yerini tuttu: Örgütlenme özgürlüğünün, sendikal hakların, çalışma özgürlüğünün, vb. Oysa basın özgürlüğünün güvencesi, bütün bu demokratik hakların kazanılmasındaydı. İlerici, demokrasiden yana basın, kitlelere bu özgürlüklerin anlamını ısrarla anlatacağı yerde, bunu ya hiç mesele yapmadı, bilincinde olmadı, ya da baskılar karşısında es geçti ve sonunda kendi özgürlüğünden de olmak zorunda kaldı.

1908 burjuva demokratik hareketinin ardından, yerden biter gibi yaygın bir gazeteciliğe yönelindiği sırada, sansürün kalkmış olması, genel olarak yine yeterli görülüyordu. Gerçekten, işçi basınından burjuva basınının siyasi ve edebi biçimlerine kadar, özgürlüğün cömertçe kullanılışına tanık olundu. İlk dönemde İttihat-Terakki ilericiliği, başlangıçta örgütlenme çalışmaları-

na pek ses etmiyor, işçiler bile örgütlenebiliyordu. Ancak bu çok kısa sürecek, yeni iktidar, yerini sağlamlaştırdığına güven duyduğu andan başlayarak demokratik örgütlenmeleri tırpanlıyacaktı. Sonunda, emperyalist politikalarından biriyle, Alman emperyalizmiyle bütünleşme ter-cihinden başka yeniliği kalmayacak, gericileştikçe de basının üzerine yürüyecektir. İki yıla kalmadan büyük yaralar alan basın özgürlüğü, artık Abdülhamit'in açık ve zorba sansürüyle değil ama, İttihat-Terakki'nin gizli ve daha ince, daha usturuplu sansürüyle zedeleneyecektir.

Bütün bir Cumhuriyet tarihi boyunca, açık ve gizli sansürle sık sık karşılaşan Türkiye basını, baskıların kendinden önce örgütlenme özgürlüğüne yöneldiğine her defasında tanık olacak, ne var ki, gaspedilen bu özgürlükleri savunma doğrultusunda cüretli bir tavır alamıyarak, çok geçmeden kendi özgürlüğünü de kısmen ya da tümüyle feda etmek zorunda kalacaktır. Aslında, görünüşte kısmen yitirildiği zaman bile, özgürlüğün özde tümünden yitirilmesiyle karşılaşılacaktır.

Bu nedenle, basın tarihimizin hemen tümüyle sansüre karşı mücadele tarihi olması boşuna değildir. Günlük basın için olduğu kadar, edebi bilimsel, vb. her türlü basın etkinliği için özgürlüğünü kazanma ya da savunma mücadelesi, sansürün kaldırılışının 71. yıldönümü kutlanırken bile gazeteci ve yazarın gündemindeki ilk madde olacak, güncelliğini koruyacaktır.

Geride kalan yetmiş yıllık süre boyunca, örgütlenme özgürlüğünün kurumlaşması yönünde oldukça kalıcı adımlar atılmıştır. Ancak bugün, 141-142'den başlayarak, dernekler ve sendikalar yasasına kadar, örgütlenmeyi sınırlayan yasa hükümleri, anti-demokratik uygulamalar zincirinin halkaları olarak varlığını sürdürüyor. Kaldı ki bu halkalar, basın özgürlüğünün tepesinde de demoklesin kılıcı olma özelliğindedirler. Dolaylı değil, doğrudan doğruya... Her çizgi ve düzeydeki ilerici basının ikide bir bu anti-demokratik hükümlerle yasallığının tehdit edilmesi, baskılarla karşı karşıya bırakılması, 142'den mahkûm olmuş gazeteci ve yazarların varlığı ve sayısız basın mensubunun da yargılanmakta oluşu, bu konuda hiçbir tartışmaya yer bırakmıyor. Buna 159. maddenin varlığını da ekleyecek olursak, basın üzerindeki sansürün gerçekte yasa hükmüyle sürdürüldüğünü yok saymak için demokrat olmamak, ya da basın özgürlüğünün anlamını henüz kavrayamamış olmak gerektiği kabullenilmelidir.

Bu durumda, örgütlenme özgürlüğü için mücadele, basını iki bakımdan ilgilendirmektedir: Birincisi, kendi özgürlüğünün güvencesi, örgütlenme özgürlüğünün önündeki tüm engellerin kaldırılmasındadır. En azından 12 Mart dönemi bunun böyle olduğuna yeterli kanıttır. İkincisi, bu anti-demokratik hükümler, baskı dönemleri olmaksızın da her türlü basın için güncel bir tehlike oluşturmaktadır. Hiç değilse, sansürün kaldırılışının 71. yıldönümünde, bu gerçek bütün açıklığıyla görülmeli, bu uğurda daha cür'etli bir demokratik mücadele verilmelidir.

Öte yandan, sansürün her türlü kitle iletişim aracı ve somut olarak sinema üzerindeki yıkıcı etkilerinin kaldırılması da bu mücadelenin gündeminde ve ilk sıralarda yer alıyor. Sansürün,

genel olarak kültürel ve sanatsal gelişme önünde bir engel olmasının önüne geçmek gereği, sinemada daha derin bir ihtiyaç olarak kendini dayatmaktadır. Yaygınlığı açısından, toplumsal insanî gerçekliği en canlı yansıtan, sergileyen bir iletişim aracı olması açısından olduğu gibi, sansür boyunduruğunu hâlen yakıcı bir biçimde yaşıyor olması nedeniyle de, sinemadaki sansürle ısrarlı bir mücadele yürütmek, basınyayın özgürlüğü dâvasının başta gelen görevleri arasındadır.

Bugün, şehvet kışkırtıcılığı yapan pornografik film ve yayınlar furyası, toplumun bütün kesimlerini tehdit etmekte, insanı toplumsal kişiliğinden koparmak için salgın halinde yaygınlaşmaktadır. Dahası bu salgın, sanatın çeşitli biçimlerine, edebiyata da uzanmakta, cinsel özgürlük adına insan, özellikle de emekçiler, içgüdüsel eğilimlere geriletilmektedir. Cinsel özgürlüğü savunma, toplumsal bunalımların çözümüne ona «gerçek kaynağı»na inme adına, pornografinin artık bir amaç haline getirildiği görülmektedir. Ne var ki, sansürün bunlara uygulanması yönünde hiçbir görünür çaba yoktur. Hattâ, el altından gerici burjuvazinin pornografiyi kışkırttığı, cinsel eğilimleri toplumsal biçimlerinden yalıtarak ticaret metnina dönüştürdüğü de açıktır. Giderek, bireyi güncel siyasi sorunlardan, toplumsal hedeflerinden alıkoyan bu ticaret, gerçekte onun bilincinde kendi hayatî sorunlarına karşı son derece acımasız ve haince bir sansür yaratmaktadır. Başka deyişle, pornografi, toplumun her kesimini baskı altında tutan, şartlandıran, soysuzlaştıran, bilincini körelten bir sansüre dönüşmektedir. Oysa bu yönde hiçbir önlemin alınmadığı gözlenmekte, var olan sansür hükümlerinin dahi bunlara karşı uygulanmaktan nerdeyse kaçınıldığı görülmektedir.

Basın-yayın özgürlüğü adına, reklamlardan tutun da her türlü insanlık dışı propagandaya kadar pek çok şeye açıkça göz yumuluyor. Duygu sömürüsü, insanların bilinç gelişimi üzerinde, bazan 141-142-159'dan daha büyük baskı yaratıyor, onları bulundukları bilinç düzeyinden daha gerilere atıyor. Bizzat kendileri birer sansür biçimi olan ve üetslik ticarî amaç haline getirilmiş bulunan bu tür propaganda biçimleri üzerinde yasaklamalar getirilmesi, asıl bunların sansür kapsamı içine alınmaları da, sansürün gizli ya da açık yöntemlerine karşı yürütülen mücadelenin görevleri içindedir.

Bunun için de, Marks'ın dediği gibi, basının kendisini ticarî bir araç olarak görmemesi, görevleri de etkin biçimde teşhir etme doğrultusunda bir sorumluluk taşıması gerekir. Çünkü: «En büyük basın özgürlüğü, onun zanaat haline getirilmemesidir. Basına bir geçim aracı gözü ile bakan bir yazar, bu içsel özgürlüksüzlüğün için dışsal özgürlüksüzlüğün cezası olan sansürü hak etmiş olur; esasen sansürün sadece var oluşu yazar için bir cezadır.» Evet, günlük ve tüm diğer basın, üzerindeki ticarî sansüre karşı mücadeleyi de atlamamalıdır. Çünkü en tehlikeli olan bu atlandığı takdirde, diğerleri hak edilmiş olacaktır. O zaman da, basının tüm özgürlüklerin bilinci olma işlevi, yani basının basın olarak işlevi, bizzat kendisi tarafından ortadan kaldırılacaktır.

24 Temmuz «Sınıf Uzlaşmacılığı Günü» Kutlandı!

Bu yıl 24 Haziran «İşçi Bayramı»nın özellikle sınıf uzlaşmacısı sendikalar ve burjuvazi tarafından «kutlanmasına» büyük özen gösterildi. Kuşkusuz bunun bir nedeni vardı. Bu nedenle ise, 1979 yılı 1 Mayıs'ında işçi sınıfının Birlik, Dayanışma, Mücadele gününü kutlamak için verdiği kararlı mücadele idi. Son bir kaç yıl içinde 1 Mayıs'lar görkemli bir biçimde kutlanarak «Bahar Bayramı» yutturmacası iflâs ettirilmişti. Ama bizim burjuvazinin hazımsız sindirim sistemi, işçi sınıfının kendi gününü kutlamasını kaldıramamıştı. Bu nedenle iyice paslanmış olan «Bahar Bayramı» yerine şimdi 24 Temmuz'u diriltme çabalarına girilmiştir.

24 Temmuz «Türk işçisinin bayramı» denilen şey iş yasası olarak bilinen 274-275 sayılı sendikalar yasası ile Toplu Sözleşme, Grev ve Lokavt yasalarının kabul edildiği gündür. Türkiye'nin açık göz burjuvazisi 1963 yılında çıkarttığı 274 ve 275 sayılı yasaları işçilere kendisinin bir «inayeti» olarak göstermiş ve aynı açık göz lülük le bu yasaları çıkarttığı günü «bayram» ilân edivermiştir. Burjuvazinin «uzlaşmacı» dostu TÜRK-İŞ'de kendilerine «armağan» edilen bu bayramı her 24 Temmuz'da becerebildiğince kutlamaya çalışmıştır.

1925'den itibaren Türkiye'de işçi sınıfının mücadelesine ve örgütlenmesine ambargo konulmuştur. 1925'den 1960 yıllarına varıncaya değin işçi sınıfının mücadelesi bastırılmaya çalışılmıştır. Ancak, işçi sınıfı bu baskı yılları içinde de mücadelesini sürdürmüştür.

27 Mayıs'tan sonra çıkartılan 1961 Anayasa'sının 46. maddesinde sendikalaşma, 47. maddesinde ise toplu sözleşme ve grev hakkı getirilmiştir. 27 Mayıs'tan sonra ülkeyi idare eden Milli Birlik Komitesi en kısa zamanda toplu sözleşme ve grev hakkının tanınacağını açıklamıştı. Ancak 1961'de kurulan koalisyon hükümeti programında, Anayasa da öngörülen haklardan eser yoktu. Bunun üzerine işçi sınıfının ilk önemli tepkisi 31 Aralık 1961 günü Saraçhane'de düzenlenen, o güne değin yapılan en büyük işçi mitingiyle dile geldi. Bu mitingde yüzbin işçi sendika, toplu sözleşme ve grev hakkı için istemlerini haykırdı. 1962 yılı bir çok direnişlere sahne oldu, özellikle KAVEL direnişi bunların içinde en önemlisi olarak ortaya çıktı.

1963 yılında hükümet 274, 275 sayılı yasaları Meclise sundu, 24 Temmuz

günü Sendikalar ve Toplu Sözleşme, Grev ve Lokavt yasaları kabul edildi.

Aslında 274 ve 275 sayılı yasalar ustaca hazırlanmıştı. Bu yasaların temelinde «sınıf uzlaşmacılığı», «çalışma barışı» yatıyordu. Bir çok ülkede çok önce elde edilmiş olan sendika ve grev hakları, Türkiye'de 1963 yılında yasalaşırken bu yasalar bile işçi sınıfına ileri haklar getirmekten çok uzaktı. Ama geçenlerde «kutlanan» 24 Temmuz'da Başbakan Bülent Ecevit büyük bir demagojiyle «Türkiye'de işçi kesiminin haklarını diğer ülkelerde gördüğü biçimde çatışma ve kavgalarla kazanmadığı, barışçı yollardan elde ettiği»nden dem vurmuştur. Burjuvazinin kendine has bir «barış» anlayışı vardır. Bu, işçi sınıfının boyun eğmesi, kendilerinin ise diledikleri gibi sömürüye devam etmeleridir. 274 ve 275 sayılı yasalar bunun bir başka örneği olmuştur.

24 Temmuz yasalarını işçi sınıfının gelişen mücadelesine rağmen ona karşı zorla alınmış önlemler olarak değerlendirebiliriz. 274-275 sayılı yasalar Anayasa'nın kabulünden sonra iki yıl dahi geçmeden çıkarılmasına rağmen, Anayasa'nın 46. ve 47. maddelerine aykırı olarak hazırlanmıştır. Çünkü, amaçlanan, işçi sınıfına ileri haklar tanımak değil tersine, ileri haklar veriyor görünerek, işçi sınıfı üzerinde yitirilen insiyatifin dolaylı yoldan tekrar elde edilmesidir.

275 sayılı yasaya göre işçi ile işverenler arasında çıkacak iş uyuşmazlıklarında başvurulacak yol uzlaşmadır. Bu yol sonuç vermezse grev hakkı tanınmaktadır. Lakin grev hakkı yasalaşırken önüne de bir çok süre ve bildirimlerle ilgili engeller konur. Bazı işkollarına ise, grev hakkı tanınmamıştır. Sağlık, su, elektrik, havagazı gibi işkollarında uyuşmazlıkların çözüm yeri olarak İl Hakem Kurulları gösterilmiştir. Yine sıkıyönetim halinde grevlerin «askıda bırakılabileceği» ya da «izne bağlanabileceği» öngörülmüştür. Hükümete grevleri çeşitli süreler içinde erteleme yetkisi verilmiştir. Anayasa'da öngörülen grev hakkı toplu sözleşme sınırları içinde hapsedilerek genel grev yasa dışı sayılmıştır. 275 sayılı yasanın en önemli yanı, toplu sözleşme ve grev hakkının LOKAVT yoluyla budanmasıdır. Başka bir deyişle, işçi sınıfına tanınan doğal haklarının karşısına lokavt çıkartılarak işverenlere daha ileri bir «hak» tanınmıştır.

İşte özetle «sınıf uzlaşmacısı sendikacıların» ve burjuva hükümetlerin

dillerinden düşürmedikleri 24 Temmuz yasaları bunları içermektedir.

Bu kadar kısıtlı ve «uzlaşmacı» olmasına rağmen, burjuvazi işçi sınıfının elde ettiği bu haklara bile tahammül edememiş, sürekli olarak bu yasaları budamak için çaba harcamıştır. Çeşitli yasalar çıkartılarak söz konusu kısıtlı yasalar işlemez hale getirilmiştir. Ve 274-275 sayılı yasalara en önemli saldırı 1970 yılında olmuştur. İşçi sınıfının ileri sendikal örgütlenmesini ortadan kaldırmayı amaçlayan 274-275 sayılı yasaları değiştirme girişimlerine işçi sınıfının tepkisi büyük olmuş, 15-16 Haziran'da Türkiye işçi sınıfının en görkemli direnişi patlak vermiştir. İşçi sınıfı kısıtlı olan bu yasaların tamamen ortadan kaldırılmasını önlemiştir.

Şimdi 24 Temmuz, sosyal demokrasininde alkışları arasında MHP ağzıyla «Biz faşizme de, komonizme de karşıyız» diyen TÜRK-İŞ Başkanı Denizci'nin söylevleriyle «kutlandı». Böylece sosyal demokrasinin gerici politikasına bir örnek daha eklenmiş oldu.

Dünyanın her yanında işçi sınıfı zorlu mücadeleler yoluyla şu ya da bu zamanda demokratik ve ekonomik haklarını kazanmıştır. Ancak işçi sınıfı bu haklarını dünya çapında uluslararası dayanışmasından aldığı güçle çetin ve uzlaşmaz bir mücadele vererek elde etmiştir. Bu dayanışmanın sembolize olduğu tarih ise 1 MAYIS'tır.

19. yüzyıl sonunda Amerikan işçi sınıfının 8 saatlik işgünü için başlattığı mücadele dünya işçi sınıfı arasında güçlü bir dayanışmanın sembolü olmuştur. Burjuvazinin ilk darbeyi verdiği bu günden korkması doğaldır. Ancak, faşizm dışında burjuva demokrasiyle yönetilen ülkelerin hemen hepsinde 1 Mayıs yasaldır ve her yıl kutlanır. Türkiye'de ise demokrasi konusunda mangalda kül bırakmayan sosyal demokrasi iş pratiğe geldiğinde bu sözlerini unutmaktadır. Türkiye'nin sosyal demokrasisi 1 Mayıs'da yüzlerce insanı tutuklatırken, sokağa çıkma yasakları koyarken, 24 Temmuz uzlaşmacılığının bayraktarlığını yapmaktadır.

24 Temmuz Türkiye işçi sınıfının hiç bir zaman «bayramı» olmamıştır. Türkiye işçi sınıfının BAYRAMI dünya işçi sınıfınıninkiyle aynıdır, yani 1 MAYIS'TIR!

24 Temmuz'u kutlamayı sahipleri ne bırakıyoruz!

Birlik
Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organı

Sahibi: Türkiye Sosyalist İşçi Partisi adına Ahmet Kaçmaz — Sorumlu Müdür: Ali Aktürk
— Yönetim yeri: Parmakkapı Tel Sokak 2/4, Beyoğlu/İST. — Abone bedeli: 6 aylık: 225 TL,
1 Yıllık 450 TL, yurt dışı iki katıdır. Avrupa temsilciliği: Nilgün Doğançay — 6300 Giessen,
1 Postfach: 5322 Federal Almanya — Banka No: Nilgün Doğançay, Deutsche Bank Konto
Nr: 020 - 1640 Giessen - Deutschland — Baskı: ÇAĞDAŞ OFSET — S.B.T.: 30 Temmuz 1979